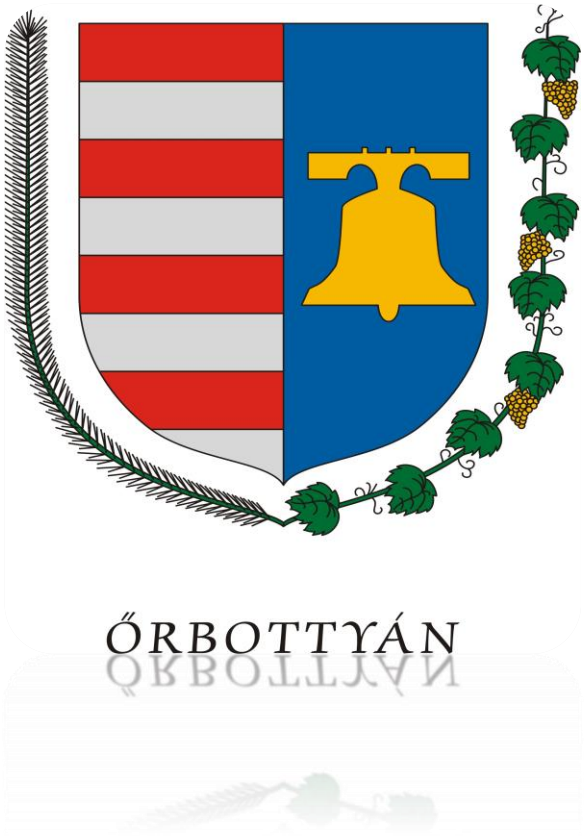
HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

ŐRBOTTYÁN VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2023 – 2027.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 4
Bevezetés 4
A település bemutatása 4
Értékeink, küldetésünk 15
Célok 15
A HEP helyzetelemző részének célja 16
A helyi esélyegyenlőségi program intézkedési tervének célja 16
A helyi esélyegyenlőségi program jelentősége 17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 18
1. Jogszabályi háttér bemutatása 18
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása 18
2. Stratégiai környezet bemutatása 21
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal 21
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása 22
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása 22
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 24
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet 24
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció 25
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások 33
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció 34
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete 38
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés 38
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása 40
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal 41
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 42
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 43
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek 43
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 47
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése 47
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége 52
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 57
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 58
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége 58
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.) 60
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe 62
5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak 62
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona) 62
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben 63

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések 63
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 65
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.) 65
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete 66
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés 67
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen 69
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 69
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 70
7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái 70
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei 72
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés 72
7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen 73
7.5. A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések 73
7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 76
10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 77
1. A HEP IT részletei 77
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 77
Jövőképünk 82
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 83
3. Megvalósítás 99
3.1. A megvalósítás előkészítése 99
3.2. A megvalósítás folyamata 99
3.3. Monitoring és visszacsatolás 102
3.4. Nyilvánosság 102
3.5. Kötelezettségek és felelősség 103
3.6. Érvényesülés, módosítás 103
4. Elfogadás módja és dátuma 104

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP)

BEVEZETÉS

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 31. §-a előírja, hogy a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. A törvény szerint a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Összhangban az Ebtv-ben rögzített rendelkezésekkel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum rendelkezései szerint átdolgozva, Őrbottyán Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészített és elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy a HEP elkészítése és végrehajtása során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

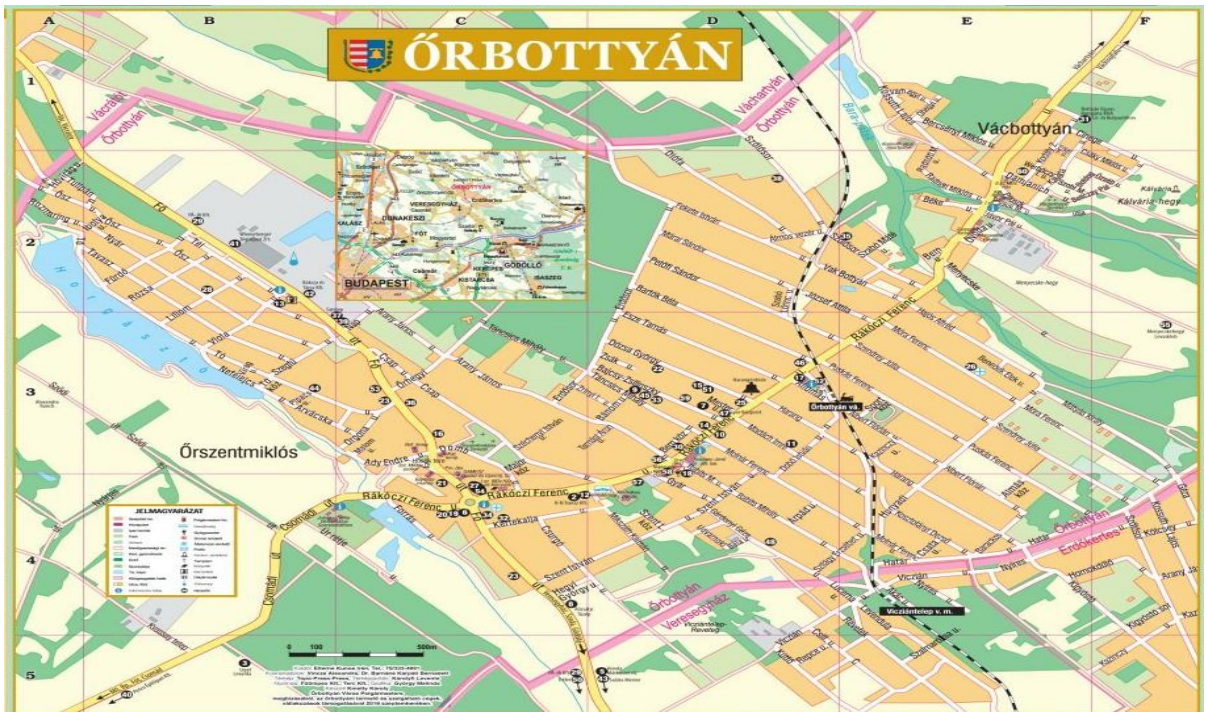
A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

A település földrajzi helyzete, történeti áttekintés

Őrbottyán Közép-Magyarországon, Pest megyében a budapesti agglomeráció külső gyűrűjében, a fővárostól mintegy 30 km-re, észak-keleti irányban, a Nyugati Cserháthoz tartozó Gödöllői-dombság vonulatában helyezkedik el. Területnagysága 2737 hektár.
Az agglomeráció peremén elhelyezkedő településünk jól megközelíthető Budapest - Vác - Gödöllő háromszög bármely pontjáról. Őrbottyánt két történelmi településből, Őrszentmiklósból és Vácbottyánból egyesítették 1970-ben.
A vidék betelepülése közvetlenül a honfoglalásra tehető. A viszonylag alacsony fekvésű dombos vidéknek változatos a földrajzi felszíne, magasabb pontjairól ellátunk a budai hegyekig, a gödöllői dombokig és a Naszály váci csúcsáig. A település élővizekben gazdag. Az egykori Őrszentmiklós határában ered a Tece patak, itt folyik keresztül a Sződ-Rákos patak, melyek a Duna vízgyűjtő területéhez tartoznak. A volt Vácbottyáni részen ered a Bara patak. Ezen kívül az 1968-ban kialakított horgásztó, három kisebb tó és egy bányató található a településen. A határ növényzetét telepített akácosok és fenyőerdők, a magasabb részeken

[1] Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepció

tölgyesek, a patakok partjain burjánzó vizenyős rétek alkotják. Veresegyházról átnyúlik az országosan védett Egervári-láp, a Sződ-Rákos patakot kísérő több hektáros terület, ahol a nádasban elszórva 50-60 cm magas sászsombékokat, szibériai nőszirmot és vidrafüvet lelhetünk. A patakban védett csíkhalak élnek. Természeti adottságai miatt Őrbottyán kiválóan alkalmas kisebb kirándulásokra, sétákra, télen szánkózásra.

Demográfiai adatok

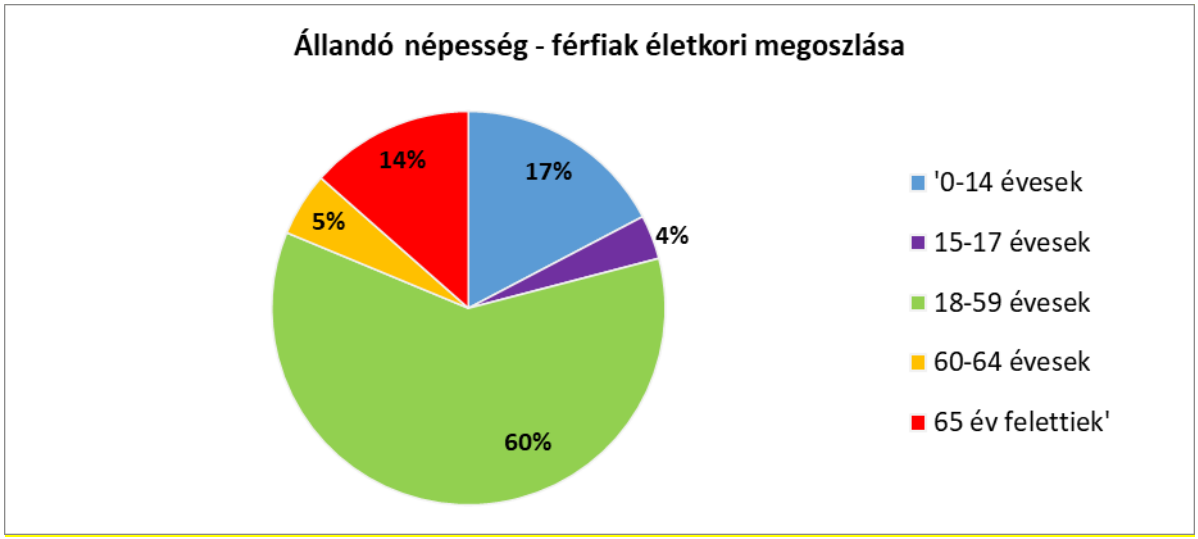
A táblázatok adatai alapján egyértelműen látható, hogy Őrbottyán állandó lakosságának száma folyamatosan növekszik, az elvándorlás és bevándorlás közötti különbség is pozitív egyenleget mutat. A város lakosságának létszáma a 2022. év végén 8049 fő (4137 fő nő, 3912 fő férfi) volt. Az állandó lakosságszám növekedésének egyik oka, hogy a város vonzó a fiatal, családalapítás előtt álló vagy kisgyermekes családok számára elsősorban a főváros közelsége és a jó infrastrukturális adottságok miatt.

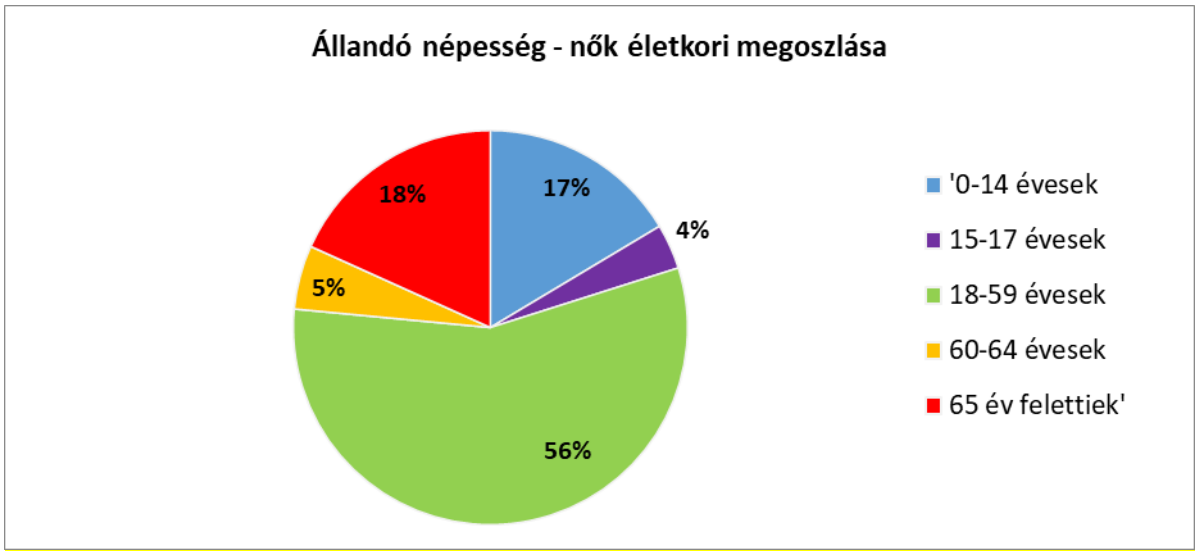
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	7 062	bázis év
2016	7 196	101,90%
2017	7 370	102,42%
2018	7 586	102,93%
2019	7 676	101,19%
2020	7 812	101,77%
2021	7 997	113,24%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

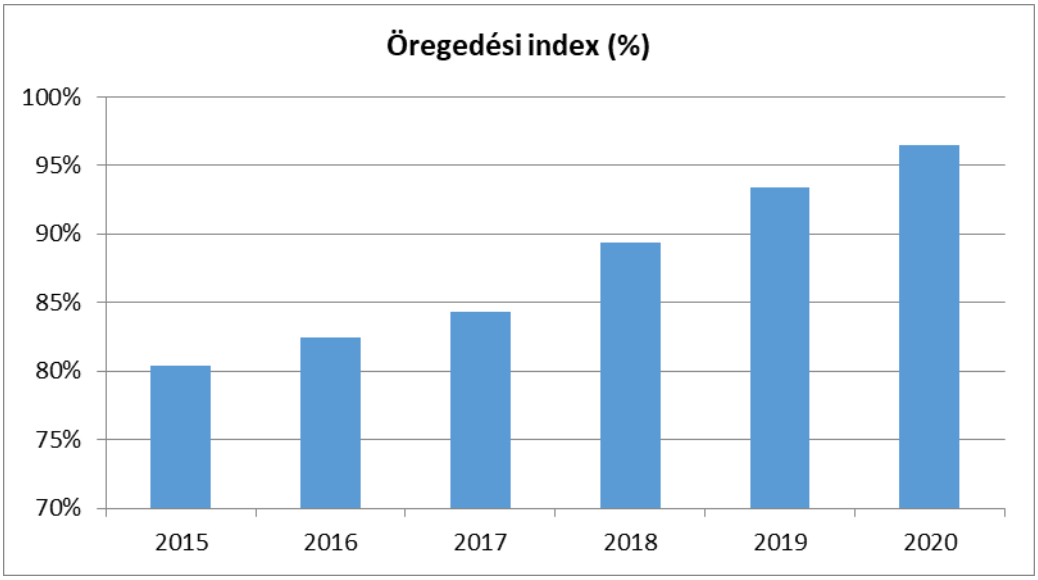
A 2. számú táblázat adataiból megállapítható, hogy az állandó népesség megoszlása terén a nők és férfiak aránya közel azonos.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3912	4137	8049	48,60%	51,40%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			266	3,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	677	679	1356	8,41%	8,44%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	142	153	295	1,76%	1,90%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2360	2333	4693	29,32%	28,98%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	205	217	422	2,55%	2,70%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	528	755	1283	6,56%	9,38%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

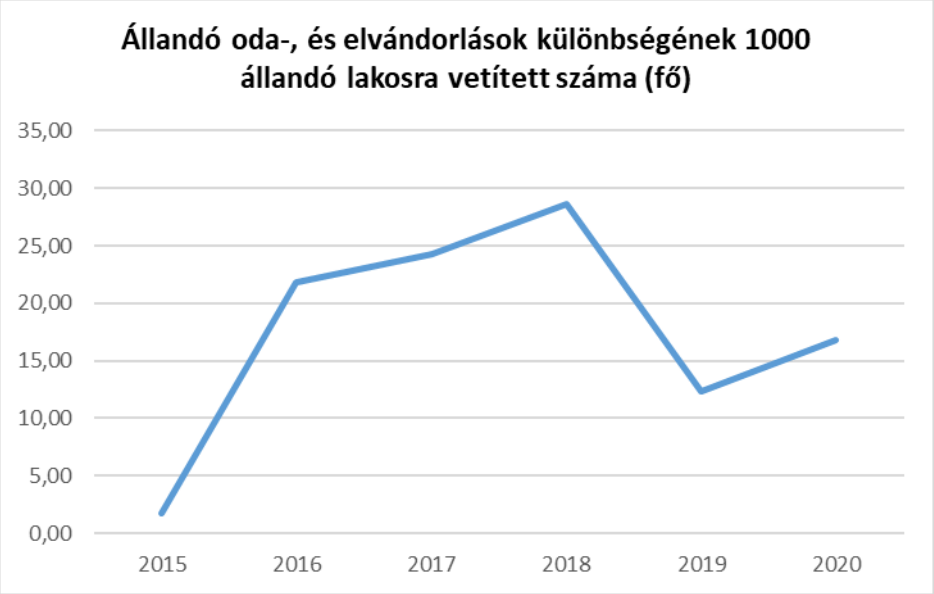

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2015	989	1 230	80,41%
2016	1 040	1 261	82,47%
2017	1 077	1 277	84,34%
2018	1 148	1 285	89,34%
2019	1 195	1 280	93,36%
2020	1 249	1 295	96,45%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az öregedési index megmutatja, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti jut. Őrbottyánban az öregedési index mértéke az elmúlt években folyamatos emelkedést mutat, tehát az idősek aránya évről-évre folyamatosan növekszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2015	1,70
2016	21,88
2017	24,30
2018	28,62
2019	12,32
2020	16,79
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2015	-2,26
2016	-2,38
2017	-1,10
2018	-0,80
2019	-1,31
2020	-1,42
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Az élveszületések és a halálozások különbözetének arányából jól látható, hogy bár az arány a 2015. és 2016. évekhez képest sokat javult, de még mindig magasabb a halálozások száma a településen, mint a születések száma.

Gazdasági aktivitás

Őrbottyán jogelőd-települései, Vácbottyán és Őrszentmiklós alapvetően mindig is tipikus agrárfalvak voltak, a főleg szántóföldi művelésben a helyi emberek szorgalma hozott eredményt, pótolva a termőhelyi adottságokat. A kibontakozás lehetőségét elsősorban a vasútépítés, és ennek nyomán az ingázás lehetősége teremtette meg. A település növekvő népességéhez képest a munkahelyek számának gyarapodása mindig mérsékeltebb maradt. A munkanélküliségi ráta a gazdasági válság ellenére is alig emelkedett (3,5 %-ról 4,68 %-ra). Ennek egyik oka a magas vállalkozói aktivitás volt, mivel 1000 lakosra 2010-ben 128 vállalkozás jutott. Az érték folyamatosan növekszik, a regisztrált vállalkozások száma intenzíven gyarapodott az elmúlt években is, bár főleg az egyéni vállalkozók száma növekszik. Őrbottyán kiskereskedelmét a kis- és közepes egységek és vállalkozások sokszínűsége jellemzi. A lakosság ellátását számos, különböző profilú egység szolgálja, önkormányzatunk pedig törekszik arra, hogy a városba vonzza a munkahelyteremtő vállalkozásokat, pl. ipari park létesítésével.

Vendéglátás és idegenforgalom

Őrbottyán nem tartozik az idegenforgalmilag különösen frekventált települések közé, és vendéglátása is elsősorban a helyi lakosság igényeit elégíti ki. A KSH statisztikái szerint a település vendéglátóhelyeinek száma évek óta nagyjából 20 körül ingadozik. Országosan egyedi látnivaló a harangöntő műhely. Tulajdonosa hagyományos harangok, harangjátékok, különleges harangtartó és elektromosítható lengőszerkezetek készítésével, helyszíni szerelésével foglalkozik. Számos harangot készített hazai területre, valamint külföldre. Jelentős rekreációs funkciót hordozhatna még a településen a horgásztó, melynek 24 hektáros területén, jelentős sásas-nádas területek mellett a 17 hektárnyi nyílt vízfelület egyelőre csak horgászat céljára van hasznosítva.

Intézményei

Őrbottyán intézményrendszere jól kiépült és egyelőre képes ellátni a helyi lakosság legfontosabb igényeit. Az önkormányzat saját fenntartású óvodát, művelődési házat és egészségházat működtet, az általános iskola a KLIK fenntartása alá került át.

Ezek kapacitásai általában ugyan kielégítőek, nem egy esetben mikrotérségi szereppel is bírnak, de nem minden esetben képesek már a népesség további növekedéséből származó feladatok ellátására, emiatt az önkormányzat mindezen létesítmények bővítését felvette a középtávon megvalósítandó célok közé.

A településen rendőrőrs is található, mely a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság Váci Rendőrkapitányságához tartozik. Az őrbottyáni rendőrőrs illetékességi körébe 6 település tartozik.

Az önkormányzat kötelező feladatai ellátását szolgálja a polgármesteri hivatal, valamint a településüzemeltetési feladatok ellátására létrehozott gazdasági ellátó szervezet.

A HEP szempontjából a legfontosabb intézmény a 2016-ban létrehozott Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat, mely a szociális alapszolgáltatások nyújtja, ellátja a család- és gyermekjóléti feladatokat.

Egészségügyi ellátás

Őrbottyánban az egészségügyi alapellátás jól kiépített. Három, területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvos látja el a település felnőtt lakosságát vállalkozás formájában. A városban egy főállású házi gyermekorvos is működik. Az összesített heti rendelési idő a felnőtt ellátásban 55 óra, a gyermekorvosi ellátásban 15,5 óra (a tanácsadást nem számítva). Az egyik háziorvos foglalkozás-egészségügyi szakorvosi képesítéssel is rendelkezik.

A településen 2018. közepe óta 2 fogorvosi alapellátási körzet működik 2 fogorvossal, akik ellátják az iskolafogászati feladatokat is.

Az alapellátáshoz kapcsolódó orvosi ügyeletet a veresegyházi Misszió Egészségügyi Központtal kötött feladat-ellátási szerződés útján biztosítja az önkormányzat.

A településen védőnői szolgálat is működik, méghozzá jelenleg két körzetben látják el a védőnők a csecsemő- és családvédelmi feladatokat, amely körzetszám növelése a megnövekedett gyermeklétszámra tekintettel indokolttá vált.

A településen gyógyszertár működik. Munkatársai tanácsadással is várják a hozzájuk fordulókat.

Szociális ellátás

A HEP szempontjából a legfontosabb változást az jelenti, hogy a város 2014. január 1-től a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat, a szociális alapellátásokat önállóan biztosítja, melyhez 2016-ban megalapította az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálatot (továbbiakban: Szolgálat).

A Szolgálat a Polgármesteri Hivatal udvarán található épületben működik, melyet a feladatok ellátásának érdekében 2018-ban kibővített az önkormányzat.

A Szolgálat célja a település területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Az esetkezelések leggyakrabban előforduló formái a szociális, mentális esetkezelések (információnyújtás, ügyintézés segítése, segítő beszélgetés, tanácsadás, továbbirányítás, dologi javak közvetítése) egészségügyi, orvosi esetkezelés területén a továbbirányítás és az ügyintézés segítése a leggyakoribb intézkedési forma.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja: hozzájárulni a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség

megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. A Szolgálat észlelő jelzőrendszert működtet, összehangolja az érintettek munkáját.
A polgármesteri hivatal dolgozóival szoros együttműködésben dolgoznak, a természetben megállapított támogatás felhasználását a Szolgálat szakemberei koordinálják. Az önkormányzat települési támogatásra biztosított előirányzat terhére és az adományozóknak, valamint a Magyar Élelmiszerbank Egyesületnek köszönhetően folyamatosan tudnak a rászorulóknak különböző dologi javakat közvetíteni.

A házi segítségnyújtási során a gondozott otthonában a napi életvitel fenntartásával kapcsolatos teendők elvégzésében nyújtanak segítséget, fizikai, egészségügyi, mentális és érdekképviseleti területen.
Szociális étkeztetés keretében az önkormányzati rendelet szabályainak megfelelően gondoskodik azoknak a rászorultaknak a napi egyszeri meleg ételről, akik önmaguknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek azt biztosítani.

A településen található a Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosokat Ápoló és Gondozó Intézmény. Az otthon fő profiljává az értelmi fogyatékos és a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek ápolása és gondozása vált. Az állapotfelmérés szerint elkészült egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervek alapján mindenkit képességei szerint fejlesztenek a gyógypedagógusok, pedagógusok, illetve a képzési kötelezettek iskolába járnak.

Nonprofit szervezetek
Őrbottyán olyan évszázados hagyományokat ápoló település, amely büszke közösségeire, amelyek mindenkor erős pillérei voltak a település gyarapodásának. Mind a hagyományos értelemben vett civil szervezetek, mind pedig a település vallási pluralizumásából fakadóan jelen lévő négy egyház fontos szerepet játszik a mindennapi életben.
Főbb nonprofit szervezetek:

- **Kvassay Alapítvány:** fő céljai közé tartozik többek között a Kvassay Család emlékének őrzése, ápolása, a Kvassay Jenő Általános Iskolában az oktatás színvonalának és tárgyi feltételeinek továbbfejlesztése és bővítése, a tehetséges tanulók részére kérelem, pályázat útján támogatás biztosítása kiránduláshoz-táborozáshoz, nevelési, oktatási cél megvalósításának szellemi, erkölcsi és anyagi támogatása, a testület tagjai továbbképzésének, belföldi és külföldi tanulmány útjának anyagi támogatása, az oktatással, neveléssel, szakmai ismeretek bővítésével kapcsolatos kiadványok, könyvek megjelentetéséről való gondoskodás stb.
- **Kvassay Jenő Klub:** hagyományőrző klub, melynek célja a település kulturális életének felvirágoztatása. Tagsága a helyi nyugdíjasokból áll, a népdalkör minden évben számos országos népdalversenyen és minden nyugdíjas találkozón részt vesz.
- **Barátság Horgászegyesület:** a település víztározójának tulajdonosaként a sporthorgászat, valamint a vízgazdálkodás területén fejt ki tevékenységet.
- **Hegedűs Géza Amatőr Kulturális Egyesület:** célja, ahogy az a nevében is szerepel, a hagyományok ápolása, életben tartása, továbbá a kulturális élet felpezsdítése és nem utolsó sorban egy jó közösség megformálása. Ennek érdekében számtalan rendezvényen van jelen, ahová műsorral is készülnek, természetesen népviseleti ruhákban, ezzel is tisztelegve saját hagyományaik előtt.
- **Léleklánc Állatvédő Alapítvány:** céljuk, hogy az elhagyott, gazdátlan, kóborló, sintértelepekről kimentett, esetleg sérült, vagy egyéb módon rászoruló állatokat védelmezzék, befogadásukról gondoskodjanak, állatorvosok segítségével egészségügyi ellátást biztosítsanak, tudatosítsák az emberekben az ivartalanítás fogalmát, a befogott állatok ideiglenes elszállásolását, megfelelő élelmezését, chipes azonosítóval való ellátását, és megfelelő gazdához juttatását, örökbe adását.

- **Őrbottyáni Gyermekmosoly Óvodai Alapítvány:** tevékenységi körébe tartozik a város óvodájában folyó képességfejlesztéshez, ismeretterjesztéshez történő segítségnyújtás. Jelentős hangsúlyt fektetnek az egészséges életmód kialakítására, a gyermekek környezetének szebbé tételére, az óvodák udvarainak, játékparkjainak fejlesztésére, gazdagítására. Az alapítvány lehetőségeihez mérten támogatja a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.
- **Salamon Történelmi Club Egyesület:** alaptevékenysége a középkori hagyományok ápolása, a haditorna, zene és a korbeli mesterségek területén, kulturális- és sportbemutatók tartása, történelmi kutatást.
- **Bottyán Equus Hungária Közhasznú Alapítvány:** az öreg, beteg, sérült lovakért jött létre 2001-ben. Az alapítvány gondozásában élő lovak és még sok másfajta állat gondozásán kívül együttműködésüket kínálják a térségben lévő iskolák és óvodák felé, szeretnék elérni, hogy a gyermekek kapcsolódjanak be közvetlenül környezetük megőrzésébe, szerezzenek személyes tapasztalatokat az állatokkal szembeni megfelelő magatartásról.
- **Őrbottyáni Civil Kör Közhasznú Egyesület:** fő feladata a településen élő emberek kulturális és szabadidős lehetőségeinek színesítése.
- **Veritas Jogvédő, Kommunikációs és Településfejlesztési Alapítvány:** fő tevékenysége az emberi és állampolgári jogok védelmére irányul.
- **Őrbottyáni Polgárőr Egyesület:** törvényesen működő, lakossági önszerveződésű, a szilárdabb közrend és közbiztonság érdekében társadalmi bűn- és baleset-megelőzési, gyermek- és ifjúságvédelmi, valamint környezetvédelmi céllal megalakult polgárőr szervezet.
- **Tarsolyos Baráti Kör** A Tarsolyos Baráti Kör fő feladatának tekinti a fiatalok összefogását a településen. Rendezvényeiket a hagyományőrzés téma körében rendezik. A népzene, a néptánc, az ősi harcművészet bemutatása és elsajátítása a társaság egyik fő tevékenysége. Jelenlétükkel támogatják az Önkormányzat rendezvényeit.

A város sportélete

Őrbottyán sokszínű és változatos sportéletének nem annyira a versenysportok kiemelkedő eredményei, hanem inkább a tömegsportok, a közösségi sportélmény spektruma jellemző.
Egyesületek:

- **Őrbottyáni Közösségi Sport Egyesület** jelenleg egy szakosztállyal, a labdarúgással működik.
- **Őrbottyán Csapatok SE** elsősorban tömegsportot célozva jött létre. Legjelentősebb tevékenysége az asztalitenisz sportágban a tömeg- és versenysport.
- **Tökmag Focisuli Sportegyesületet** azzal a céllal alapították meg, hogy Őrbottyánban és vonzáskörzetében szervezett keretek között sportolási és versenyzési lehetőséget biztosítsanak a labdarúgást kedvelő óvodás és iskolás korú gyermekek számára
- a 2013-ban alakult **Magyar Racing Team** versenyzésen kívül élményautóztatással, fiatal tehetségek felkutatásával, valamint futamok rendezésével is foglalkozik.

Egyházak

Őrszentmiklósi és Vácbottyáni római Katolikus Egyház

Az egyházközség, amelyet a váci püspök 2009. augusztus 15-én plébániai rangra emelt, a Váci Egyházmegye Gödöllői Esperesi Kerületéhez tartozik. Részét képezi a Vácbottyáni fília, mint misézőhely.

Őrszentmiklósi Református Egyház

Őrszentmiklós lakói a hódoltság ideje alatt jobbára a református vallást követték. Sokáig Veresegyház filiája volt, 1891-ben lett önálló anyaegyházközség. A gyülekezet hagyománytiszteletből megtartotta nevében az őrszentmiklósi utalást.

Őrbottyáni Evangélikus Leánygyülekezet

Őrbottyánban jelentősebb hagyományai vannak az evangélikus vallásnak. A 17. század végén Csomád anyagyülekezet részeként, filia néven szerepel. 1796-ban harangot hozat pestről a markonyi evangélikusság és 1797-bben megválasztották első tanítójukat. A mai templom 1963-ban épült.

Őrbottyáni Baptista Gyülekezet

Az őrbottyáni gyülekezet születési évének 1882-t tekintjük, amikor Meyer Henrik anyakönyve szerint Barsi Jánost és feleségét bemerítette. Az őrbottyáni imaházat 1892-ben avatták fel.

Infrastrukturális ellátottság

A budapesti agglomerációban a közlekedési kapcsolatok legfontosabb eleme a közúthálózat, a döntő jelentőségű ingázás legnagyobb részét ezek bonyolítják le. Őrbottyán forgalmát alapvetően két hálózati szerepet játszó mellékút bonyolítja le, nem csak a főváros, hanem más központok felé, valamint a településen belül is.
A település belső, a város beépített és beépítésre szánt területein az úthálózat mentén általában lakóterületek találhatóak. A szennyvíz-elvezető rendszer kiépítésének 2010. évi befejezése után megkezdődött a település közúti hálózatának szilárd burkolattal történő ellátása, mely célra az önkormányzat rendszeresen pályázik, hiszen saját forrásból ezek megvalósítása lehetetlen.
Az autóbusz közlekedés döntő részben a hálózati kapcsolatot biztosító országos közúthálózaton, illetve az Őrbottyán és Erdőkertes települések között Erdőkertesen a Géza utcában, a közigazgatási határig buszforgalmi összeköttetés biztosított. A buszok járatsűrűsége kielégítő, és jól csatlakozik a vonatközlekedéshez.
A településen található intézmények többnyire közterületi parkolóval ellátottak, megtalálhatóak a mozgáskorlátozottak részére kijelölt pakolóhelyek.
A gyalogos közlekedés biztonsága és színvonala az utóbbi évek beruházásainak következtében javult. Ezt az országos közutak átkelési szakaszain egy oldali járda a település teljes hosszában biztosítja, az önkormányzati fenntartású utcáknál a szilárd burkolat kiépítésekor általában járdák is kialakításra kerülnek.
A Budapest-Vácrátót-Vác egyvágányú villamosított vasútvonal zónásított közlekedése óránként, csúcsidőben félóránként biztosítja a környező városok, illetve Budapest elérhetőségét.

Pályázatok
A település számos problémát nem tud költségvetési forrás hiányában megoldani, így szinte folyamatos a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése. Az elmúlt évek adatai alapján az alábbiakban bemutatjuk azokat a pályázatokat, amelyeken az önkormányzat sikerrel indult és amelyek fenntartási időszaka még nem kezdődött el vagy nem zárult le.

Benyújtás éve	Elbírálás éve	Pályázati kiírás kódja	Pályázati kiírás címe	Pályázat állapota	Támogatási összeg	Fenntartási időszak vége	Projekt címe
2015	2015	BM	Az adósságkonszolidációban részt nem vett önkormányzatok fejlesztéseinek támogatása 2015.	támogatott	181 000 000 Ft	2028.05 hó	Táncsics Mihály utca, Dózsa György utca építése, Gyermekorvosi rendelő felújítása, Családsegítő központ felújítása
2016	2017	KEHOP-5.2.9	Pályázatos épületeneregtikai felhívás a közép-magyarországi régió települési önkormányzatai számára	támogatott	60 078 733 Ft	2023. szeptember 28	Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítés Kvassay Jenő Általános Iskola B épületének energetikai korszerűsítése
2016	2016	BM	Az adósságkonszolidációban részt nem vett önkormányzatok fejlesztéseinek támogatása 2016.	támogatott	181 000 000 Ft	2029.03 hó	Kossuth Lajos utca éíptése, Radnóti Miklós utca építése, Molnár Ferenc utca építése
2017	2017	KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16	Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez	támogatott	6 999 045 Ft	Nem releváns	Számítógépek beszerzése, Szabályozási keretek kialakítása
2017	2017	BM	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásra 2017.	támogatott	29 897 699 Ft	2028.11 hó	Központi Óvoda energetikai korszerűsítése
2017	2017	PM_EUALAPELLATAS_2017	Önkormányzati tulajdonú egészségügyi alapellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében	támogatott	161 084 869 Ft	2025.08 hó	Új egészségház építése
2017	2018	PM_CSAPVÍZGAZD_2017	Települések felszíni csapadékvíz-elvezetés létesítményeinek fejlesztése, a települési vízgazdálkodás korszerűsítésének támogatása Pest megye területén	támogatott	54 041 193 Ft	2024.09 hó	Csurgó utca és Hegyi György utca csapadékvíz elvezetése
2017	2018	PM_OVODAFEJLESZTES_2017	Önkormányzati tulajdonú óvodai ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében	támogatott	134 810 478 Ft	2026 január	Kismókus Óvoda tetőtérbeépítése
2017	2018	PM_VALLPARK_2017	Önkormányzati tulajdonú vállalkozói parkok kialakítása és fejlesztése Pest megye területén	támogatott	188 665 866 Ft	2024.01 hó	Iparterület fejlesztés
2018	2018	BM	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásra 2018.	támogatott	14 998 573 Ft	2029.08 hó	Állomás utca felújítása
2018	2018	PM_ONKORMUT_2018	Önkormányzati tulajdonú belterületi utak szilárd burkolattal történő kiépítésének, felújításának és korszerűsítésének támogatása gazdaságfejlesztési céllal Pest megye területén 2018.	támogatott	137 456 322 Ft	2024.10 hó	Szent István utca szilárd burkolattal történő ellátása Őrbottyán Városában
2018	2019	PM_PIAC_2018	Helyi piacok fejlesztése Pest megye területén	támogatott	135 000 000 Ft	Folyamatban van	Helyi termékértékesítést szolgáló termelői piac kialakítása Őrbottyán Városában
2018	2019	PM_BOLCSODEFEJLESZTES_2018	Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében	támogatott	367 996 750 Ft	Nem ismert	Új 48 férőhelyes bölcsőde építése Őrbottyán Városában
2019	2019	ITM	Az illegális hulladéklerakók felszámolása	támogatott	2 857 500 Ft	Nem releváns	Illegális hulladéklerakó megszüntetése a Szent István utcában
2019	2019	BM	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásra 2019.	támogatott	14 998 573 Ft	Nem ismert	Dobó István utca útburkolat korszerűsítése
2019	2019	PM_BOLCSODEFEJLESZTES_2019	Új 48 férőhelyes, 4 gyermekszobás bölcsőde építése Őrbottyánban	támogatott	479 315 769 Ft	Nem ismert	Új multifunkcionális bölcsőde épület építése (Szent István utca)
2020	2020	BM	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásra 2020.	támogatott	19 890 000 Ft	Nem releváns	Babits Mihály utca (Szent István utca - Árpád utca közötti szakasz - 1234 hrsz.) szilárd burkolatának fejújítása
2021	2021	BM	Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásra 2021.	támogatott	19 873 000 Ft	Nem releváns	Kertekalja utca (hrsz.:1301) szilárd burkolatának felújítása
2022	2022	RRF-1.1.2-2021	RRF_BÖLCSŐDE	támogatott	716 270 507 Ft	Nem ismert	Bölcsöde fejlesztés Őrbottyán Városában - 48 férőhelyes bölcsőde kialakítása
2022	2022	TOP_Plusz-1.2.3-21	TOP_Plusz_Belterületi_út	támogatott	243 168 537 Ft	Nem ismert	Belterületi gyűjtőutak fejlesztése, korszerűsítése Őrbottyán Városában - gyár, Szent István és Gárdonyi géza utca meglévő szilárd burkolatának felújítása, 1292/8 HRSZ. Földút szilárd burkolattal való ellátása
2022	2022	TOP_Plusz-1.2.1-21	TOP_Plusz_Élhető települések	támogatott	297 180 559 Ft	Nem ismert	Multifunkcionális közösségi és sportközpont kialakítása Őrbottyán Városában

ÉRTÉKEINK, KÜLDETÉSÜNK

Esélyegyenlőség – a fogalom sok helyen és összefüggésben jelenik meg, találkozunk vele mindennapjainkban. Kérdések özöne jelentkezik e téma kapcsán: az esélyegyenlőség jelen van-e a munkaerőpiacon, az oktatásban, a hatalomban való részvételkor, a születéskor és egész életünk során.
Egyenlő esélyekkel indulunk az életbe születéskor? Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn. Hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Nem mindegy, hogy családba születünk vagy csak egy szülő nevel minket, szegénységben vagy jólétben élünk, roma származásúként vagy fogyatékkal élőként keresünk munkát és idős korunkban ránk nyitja-e valaki az ajtót.
Vajon mindenki egyenlő eséllyel jut az egészségügyi, szociális vagy bármilyen ellátáshoz, rendelkezik a kellő információval, tisztában van-e vele hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége, az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja?
Az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvések olyan értékek mentén képzelhetők el, mint a szolidaritás, a méltányos és rugalmas bánásmód és a pozitív diszkrimináció.
A **szolidaritás** erősítése településünk közösségének minden tagjának érdeke, mivel nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossággal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. A pozitív, **méltányos és rugalmas bánásmód** elősegíti az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését. **A pozitív diszkrimináció** célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, de a gyakorlat azt mutatja, hogy a diszkrimináció puszta tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez.

Az Európai Unió 2007-ben hirdette meg az „egyenlő esélyek mindenki számára” kezdeményezés keretében azokat a cselekvési területeket, melyek számunkra is iránytűként szolgálhatnak:

1. **Jogok** - felhívni a figyelmet az egyenlőség jogára, a diszkriminációellenességre, valamint a halmozott megkülönböztetés problémájára;
2. **Képviselet** - párbeszédek kialakításával bevonni a programba a megkülönböztetés által érintett csoportokat, valamint biztosítani a nők és férfiak egyenlő részvételét;
3. **Elismerés** - a sokszínűség elismerése és népszerűsítése;
4. **Tiszteletben tartás** - az összetartó társadalom hirdetése.

CÉLOK

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Célunk, hogy Őrbottyán olyan település legyen, ahol az az elsődleges alapelv érvényesül, hogy minden ember egyenlő.
Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, hátrányos megkülönböztetés senkit se érjen, se faji, se etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi hovatartozás, életkor, családi állapot, fogyatékosság alapján vagy más okból fakadóan. A jogok érvényesülését, a megfelelő képviseletet és az elismerést, embertársaink tiszteletben tartását minden fórumon, intézményben és a helyi munkáltatóknál is alapvető célul tűzzük ki.

Az Önkormányzat a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja:
- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP HELYZETELEMZŐ RÉSZÉNEK CÉLJA

A helyzetelemzés a HEP megalapozását szolgálja.
Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen, Őrbottyán teljes lakosságához viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatóit, Őrbottyán esélyegyenlőségi problémáit.
A Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok közül az alábbiakat nevesíti, az ő esélyegyenlőségük biztosítása különösen fontos:
- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékossággal élők.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat, hiányosságokat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVÉNEK CÉLJA

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM JELENTŐSÉGE

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZÉSE (HEP HE)

A HEP helyzetelemzést tartalmazó részének felépítését az EMMI rendelet 2. melléklete határozza meg. Jelen helyzetelemzés ezen rendelkezések figyelembevételével, azok mentén készült.

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei tartalmazzák:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.).

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Jelenleg az esélyegyenlőségi célcsoportokat Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 1/2018. (II.01.) önkormányzati rendelete érinti.
A rendelet célja, hogy Őrbottyán lakóinak szociális biztonsága érdekében meghatározza a helyi önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni juttatások, szociális alapszolgáltatások nyújtásának helyi szabályait, rendelkezzék az ellátások igénybevételének jogosultságáról és módjáról, az ellátások mértékéről, valamint az alapszolgáltatásokért fizetendő térítési díjakról.

A rendelet szerint az Önkormányzat pénzbeli és természetbeni ellátásként nyújt támogatást rendkívüli települési támogatás és települési támogatás elnevezésű ellátási formákkal.

A rendkívüli települési támogatást elsősorban azon személynek nyújtja az önkormányzat,
a) aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy
b) alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadás terhel
c) aki a nyugdíj, járadék, álláskeresési támogatás vagy egyéb rendszeres pénzellátás folyósításáig terjedő időszakig ellátás nélkül van.

Rendkívüli települési támogatást általában közüzemi számlatartozások rendezésére, tüzelőanyag vásárlására igénylik a rászorulók, valamint elhunyt hozzátartozó temetési költségeinek megtérítésére.
A rendkívüli települési támogatás keretében esetenként természetbeni támogatásként az óvodai, általános iskolai, közép- vagy szakiskolai gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekek számára a gyermekétkeztetés térítési díjához járul hozzá az önkormányzat. A támogatás 50-100% között állapítható meg.

Települési támogatás pedig
a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtható.

A lakhatási támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás elnevezésű – korábban jegyzői hatáskörbe tartozó ellátás – helyébe lépett, annak érdekében, hogy segítséget nyújtson a közüzemi számlák rendezéséhez. Kizárólag természetben nyújtható ellátás, közvetlen utalással a közszolgáltatónak. A rendelet a jogosultság feltételeként előírásokat határoz meg a lakókörnyezet rendezettségének folyamatos biztosítására. Ennek egyik célja a rendezett településkép elérése.
A rendszeres ellátások közé tartozik a méltányossági ápolási támogatás, melyet az önkormányzat – a jövedelmi viszonyok figyelembevételével – annak a hozzátartozónak állapít meg, aki 18. életévét betöltött személyt a háziorvos szakvéleménye szerint előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban ápol. A jogosultság időtartama nyugellátásra jogosító időszaknak számít a képviselő-testület döntése alapján.

Ezen rendelet szabályai szerint vehetik igénybe az arra rászorulók a szociális alapszolgáltatásokat is:
a) étkeztetés,
b) házi segítségnyújtás,
c) idősek nappali ellátása,
d) család- és gyermekjóléti szolgáltatás.

Az étkeztetést azok számára biztosítja az önkormányzat, aki átmeneti vagy krónikus betegség miatt megromlott egészségi állapotú vagy fogyatékossággal élő vagy szenvedélybeteg vagy pszichiátriai beteg vagy hajléktalan. A jövedelmi helyzetet a térítési díjak megállapításánál vesszük figyelembe. Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, ez jelenti többek között az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában való közreműködést, az ellátást igénybe vevő segítését a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban.
Az idősek nappali ellátása keretében a saját otthonukban élő, idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint egyszeri meleg étkeztetés igénybevételére igény szerint.

A rendelet elsődleges célja az, hogy az átmenetileg hátrányos helyzetbe kerülő vagy tartósan hátrányos helyzetben lévő családokat, gyermekeket esetileg vagy tartósan támogassa, helyzetüket pozitív irányba változtatva.

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat működését alapvetően az adott évre elfogadott költségvetési rendelet határozza meg. Az állami támogatások, a stagnáló adóbevételek, a saját bevételek csekély hányada és az egyre növekvő kiadások mellett az esélyegyenlőség célja érdekében teendő lépések, intézkedések mellé nehéz költségvetési forrást találni. Az önkormányzat mindennek ellenére folyamatosan igyekszik támogatni a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőket, segíteni a civil szervezetek, az egyházak munkáját, hiszen csak összefogással lehet célt érni.

Őrbottyán gazdasági programjában a korábbi programokra építve új irányokat kellett kijelölni, figyelembe véve a várossá válás teremtette új lehetőségeket, az önkormányzatok általános finanszírozási feltételei romlását, a lakosság természetesen növekvő igényeinek kielégítése érdekében is. A technika és a tudomány fejlődése szintén előírja a képviselő-testület számára a változtatások tervezett megvalósítását, segítve ezzel városunk lakóinak boldogulását az élhetőbb Őrbottyán kialakítását, nem csak a jelen, hanem a jövő nemzedék számára is. A gazdasági program felöleli az önkormányzat kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatainak összehangolását is. A település infrastrukturális fejlesztése, a közigazgatáshoz, az egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzáférés javítása, munkalehetőségek teremtése közvetett módon mind az esélyegyenlőség megteremtéséhez járulnak hozzá.

Az Önkormányzat Szolgáltatástervezési koncepcióját a Képviselő-testület 2015. június 24-i ülésén 144/2015. (VI. 24.) határozatával fogadta el. A koncepció azt tűzte ki célul, hogy az esélyegyenlőségi szempontból célcsoportnak tekinthető rászorulók segítésére irányuló szociális

alapszolgáltatásokat önálló intézmény keretein belül fogja nyújtani. A célt sikerült is elérni és ma már az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat látja el az önkormányzat ilyen jellegű feladatait.

A képviselő-testület szakbizottsága az elkövetkező évek feladatának tekinti a település közművelődési, illetve sportkoncepciójának kidolgozását és elfogadását. A koncepciókat a feladatok minél magasabb szintű ellátása és fejlesztése érdekében hiteles helyzetelemzésre, széleskörű szakmai egyeztetésre alapozva szeretnénk megalkotni. A koncepciók a település stratégiai céljaival összhangban, azokhoz kapcsolódva kívánja saját területükön a középtávú és a rövidtávú célokat és prioritásokat meghatározni.

A képviselő-testület 2018. november 28-i ülésén 169/2018. (XI. 28.) határozatával fogadta el Őrbottyán Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepcióját a 2019-2024. évekre szólóan. A koncepció célja, hogy az elfogadott intézkedési terv alapján a közbiztonság fenntartását, illetve javítását elérje, a bűnmegelőzéssel kapcsolatos ismeretek terjesztésével pedig megakadályozza a közbiztonság romlását. A koncepció megalkotása során arra törekedtünk, hogy minél több társadalmi csoportot, helyi szervezetet, egyházat megszólítsunk.

A képviselő-testület 84/2001. (VI. 25.) határozatával hagyta jóvá a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszútávra meghatározó településfejlesztési koncepciót.
A településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítása, és a település szerkezetét, az egyes területrészek felhasználási módját, valamint a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezésének meghatározása érdekében a képviselő-testület a 6/2016. (I. 27.) számú határozatával hagyta jóvá Őrbottyán településszerkezeti tervét. A településszerkezeti tervvel egy időben az építés rendjét a helyi sajátosságoknak megfelelően megállapító és biztosító helyi építési szabályzat készült, melyet a képviselő-testület 2/2018. (I. 29.) számú önkormányzati rendeletével fogadott el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Őrbottyán a szociális alapellátásokat Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása keretein belül biztosította. 2014. január 1-től Őrbottyán önállóan látja el ezeket a feladatokat, arra törekedve, hogy olyan intézményt működtessen, amely más önkormányzatok számára is képes biztosítani a szociális alapellátásokat feladat-ellátási szerződés útján.

Őrbottyán és Kisnémedi települések 2008-ban döntöttek úgy, hogy intézményfenntartó társulás keretében közösen működtetik tovább a kisgyermekek nevelését ellátó óvodát. Az intézményfenntartó társulást a jogszabályi változásoknak megfelelően 2013. június 30. napjával jogi személyiségű társulássá alakította a két képviselő-testület és Őrbottyán és Kisnémedi települések köznevelési társulása néven továbbra is közösen látják el ezt a kötelező feladatot.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Jelen esélyegyenlőségi program készítése során a következő adatok, anyagok kerültek felhasználásra:

- TeIR adatbázis,
- Vizuál Regiszter,
- KSH statisztikai, népszámlálási adatok,

- Társulási megállapodások,
- Őrbottyán Város Önkormányzatának Gazdasági Programja
- Közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció
- Helyi általános iskola, óvoda és bölcsőde adatszolgáltatása,
- Az önkormányzat saját adatbázisa.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.
A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, a probléma „cigánykérdésként" való felfogása. Fontos azonban leszögezni, hogy a cigányság és a mélyszegénység nem egymással megegyező fogalom, halmaz, bár vannak olyan személyek, akik mindkét fogalomba, halmazba beletartoznak.

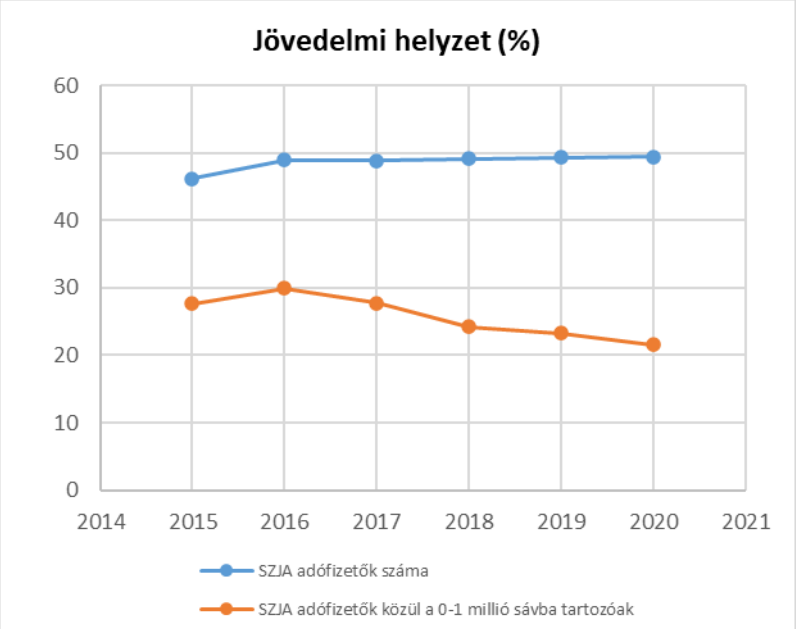
Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését)
A roma lakosság településen belüli arányát semmilyen nyilvántartás nem tartalmazza, ezért számuk meghatározásához a KSH népszámlálási adataira támaszkodhatunk. A népszámlálás során a nemzetiségi hovatartozásról önkéntesen lehetett nyilatkozni.
A 2001. évi népszámlálás során az 5.323 fő lakos közül 10-en nyilatkoztak úgy, hogy cigány nemzetiséghez tartozónak, ketten vallották azt, hogy a roma kulturális értékekhez, hagyományokhoz kötődnek, míg 1 fő a nyelvet a családi, baráti körben használja is. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján az akkor 7.102 fős lakosságból 40 fő vallotta magát cigány nemzetiségűnek.
Ez százalékos arányban azt jelenti, hogy 2001-ben a lakosság 0,24%-a, míg 2011-ben 0,56%-a vallotta magát cigány nemzetiségűnek. Természetesen valószínűleg a roma lakosság aránya nagyobb ennél, ugyanakkor kizárólag a nemzetiségből fakadó problémák nem azonosíthatók a településen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és a vagyon helyzet tekintetében nehéz adekvát tényekről írni, tekintve, hogy a célcsoportra vonatkozó jövedelmi és vagyoni adatok nem állnak rendelkezésre. Őrbottyán vonatkozásában a kiindulási pontot a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló önkormányzati rendeletben a települési támogatásra való jogosultságnál meghatározott egy főre jutó jövedelem képezheti. Vagyis a településen azokat tekinthetjük mélyszegénységben élőknek, ahol az egy főre jutó jövedelemhatár 49.875 Forint alatt van.

Budapest és Gödöllő közelsége miatt a munkanélküliség az országos átlagtól alacsonyabb. A lakók saját tulajdonú ingatlanokban laknak, s mezőgazdasági kiegészítő tevékenységet végeznek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma az állandó népesség %-ában (TS 059)	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	46,22	27,68
2016	48,94	29,97
2017	48,87	27,75
2018	49,17	24,20
2019	49,32	23,24
2020	49,46	21,61
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

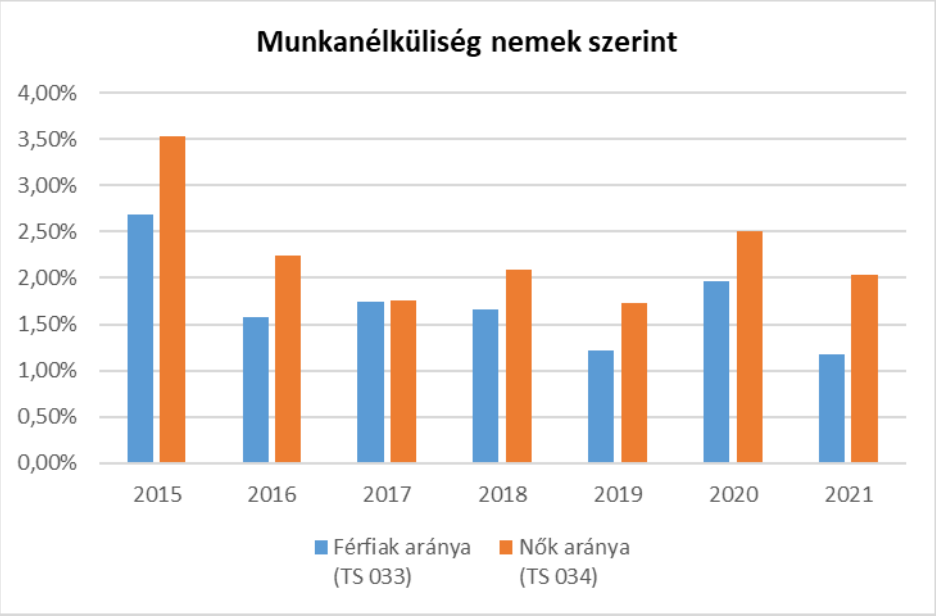
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

A fővárostól való távolság kedvez a foglalkoztatottságnak, a munkanélküliség folyamatosan alacsony maradt az országos átlaghoz képest, a 2020. év kivételével csökkenő tendenciát mutat. A 2020. év, a járványügyi helyzet komoly kihívást jelentett a családok számára, amely a munkanélküliségi ráta kis mértékű emelkedését eredményezte településünkön is. A nemek szerinti megoszlást tekintve kis mértékben ugyan, de a nők körében magasabb a munkanélküliek aránya. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya jellemzően stagnál.

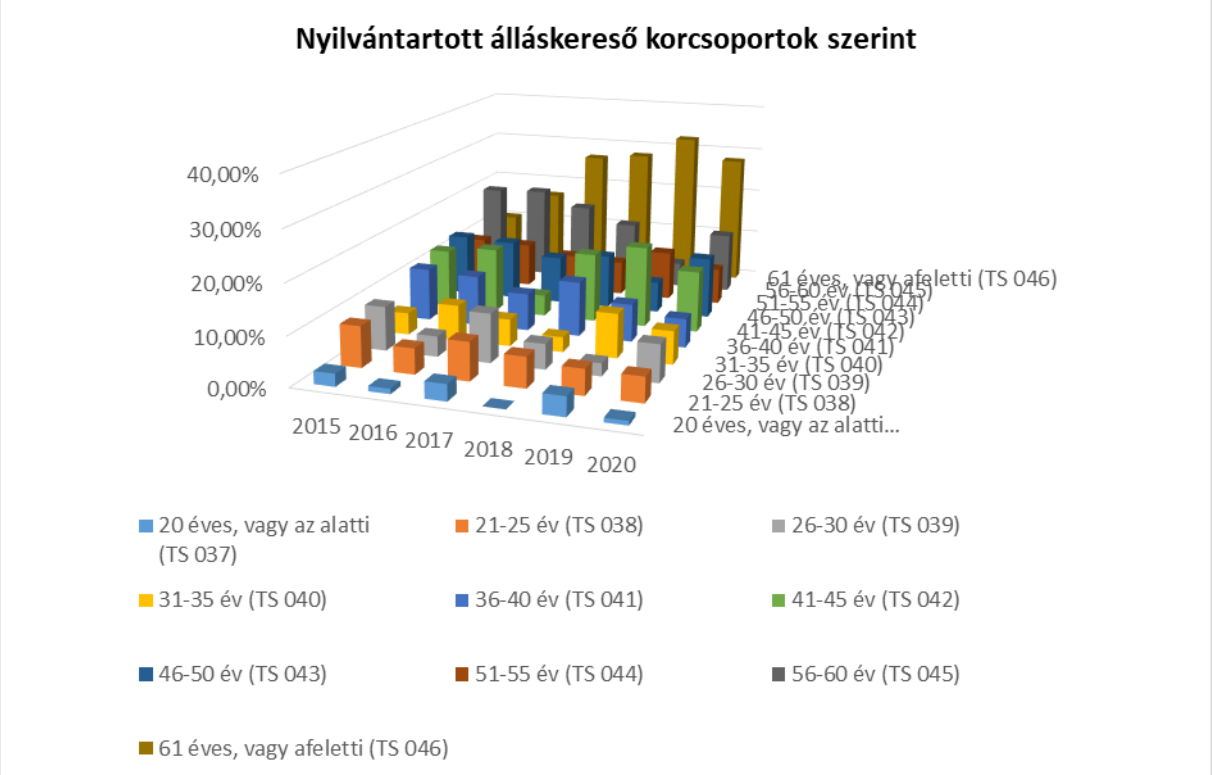
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	2,68%	3,53%	3,11%
2016	1,57%	2,24%	1,91%
2017	1,74%	1,76%	1,75%
2018	1,66%	2,09%	1,88%
2019	1,22%	1,73%	1,48%
2020	1,97%	2,51%	2,24%
2021	1,18%	2,03%	1,61%

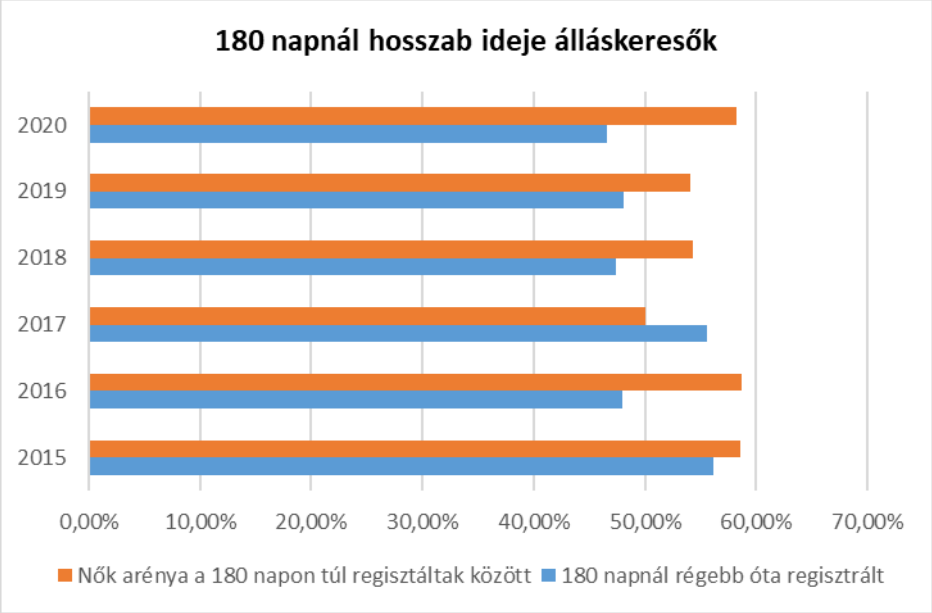
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
	Fő összesen	**155**	**96**	**90**	**97**	**77**	**118**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	1,00	3,00	0,00	3,00	1,00
	%	2,58%	1,04%	3,33%	0,00%	3,90%	0,85%
21-25 év (TS 038)	Fő	13,00	5,00	7,00	6,00	4,00	6,00
	%	8,39%	5,21%	7,78%	6,19%	5,19%	5,08%
26-30 év (TS 039)	Fő	14,00	4,00	9,00	5,00	2,00	9,00
	%	9,03%	4,17%	10,00%	5,15%	2,60%	7,63%
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	7,00	5,00	3,00	7,00	8,00
	%	4,52%	7,29%	5,56%	3,09%	9,09%	6,78%
36-40 év (TS 041)	Fő	17,00	10,00	7,00	11,00	6,00	7,00
	%	10,97%	10,42%	7,78%	11,34%	7,79%	5,93%
41-45 év (TS 042)	Fő	19,00	13,00	4,00	14,00	13,00	15,00
	%	12,26%	13,54%	4,44%	14,43%	16,88%	12,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	20,00	12,00	9,00	11,00	5,00	15,00
	%	12,90%	12,50%	10,00%	11,34%	6,49%	12,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	15,00	9,00	7,00	7,00	8,00	9,00
	%	9,68%	9,38%	7,78%	7,22%	10,39%	7,63%
56-60 év (TS 045)	Fő	30,00	19,00	15,00	13,00	4,00	15,00
	%	19,35%	19,79%	16,67%	13,40%	5,19%	12,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16,00	16,00	24,00	27,00	25,00	33,00
	%	10,32%	16,67%	26,67%	27,84%	32,47%	27,97%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	56,13%	58,62%
2016	47,92%	58,70%
2017	55,56%	50,00%
2018	47,42%	54,35%
2019	48,05%	54,05%
2020	46,61%	58,18%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A munkanélküliség jelentősebb növekedése egyrészt a 2008-2009-es gazdasági válsághoz volt köthető, másrészt pedig helyben, a téglagyár működésének felfüggesztése miatt következett be, de a gazdaság fellendülése újra csökkentette a munkanélküliségi rátát. 2020-ban a járványügyi helyzet ismét elindította a munkanélküliség növekedését országosan, amely településünkön is éreztette hatását.

b) alacsony iskolai végzettségűek[2] foglalkoztatottsága

Az álláskeresők jelentős százalékát az általános iskolai vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők teszik ki.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	155	0	0,00%	49	31,61%	106	68,39%
2016	96	0	0,00%	23	23,96%	73	76,04%
2017	90	0	0,00%	33	36,67%	57	63,33%
2018	97	0	0,00%	29	29,90%	68	70,10%
2019	77	0	0,00%	18	23,38%	59	76,62%
2020	118	2	1,69%	25	21,19%	91	77,12%
2020	87	1	1,15%	14	16,09%	72	82,76%

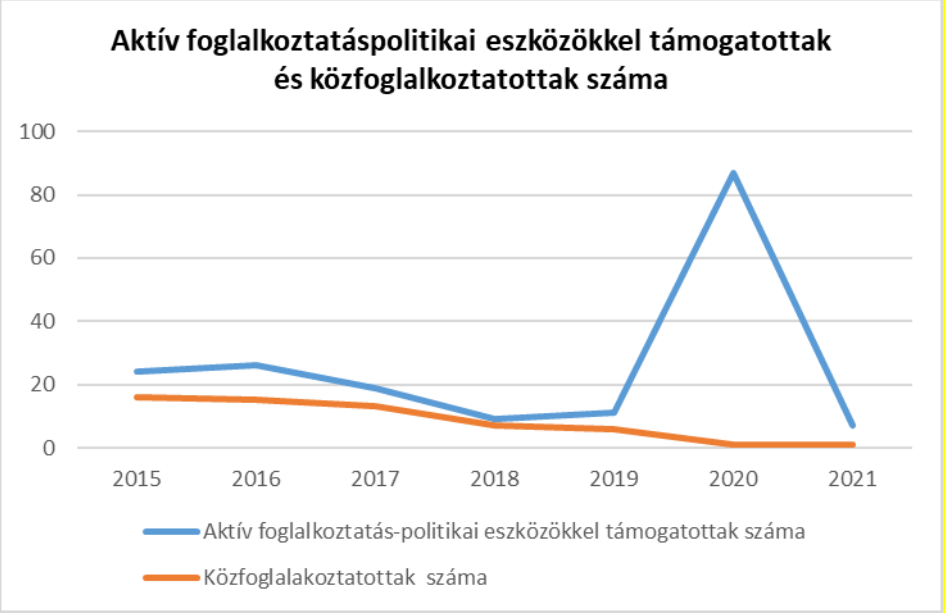
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

Az Önkormányzat 2009. január 1-jétől szervezi a közfoglalkoztatást a foglalkoztatottság szempontjából hátrányos helyzetű munkaképes személyek részére.
Az adatokból látszik, hogy a közfoglalkoztatásban részt vevők száma az elmúlt években folyamatosan csökkent. Az önkormányzat részéről lenne igény a közfoglalkoztatásra, de a regisztrált álláskeresők közül nem tudja ezen igényét kielégíteni, mivel az álláskeresők nem szeretnének részt venni ebben a foglalkoztatási formában.

[2] Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Flt. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalakoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2015	24	16
2016	26	15
2017	19	13
2018	9	7
2019	11	6
2020	87	1
2021	7	1
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A táblázat tehát azt mutatja, hogy az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának elenyésző szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

Közlekedés szempontjából Őrbottyán viszonylag kedvezően helyezkedik el. A váci járás központja, Vác kb. 20 kilométerre van településünktől, közvetlen busz és vonatjáratokkal egyaránt elérhető. Veresegyházzal településünk szinte összeér, autóval, busszal, vonattal, de

akár biciklivel is könnyedén elérhető. A főváros is elérhető közvetlenül busszal és vonattal is. Sokan ingáznak naponta a munkahely és az otthonuk között.
Őrbottyán nem vetkőzheti le magáról azt a tényt, hogy foglalkoztatási helyzetét igen erősen meghatározza a budapesti agglomerációban elfoglalt pozíciója. Ingázási adatok megint csak a népszámlálás alapján állnak rendelkezésre, de ezek alapján az agglomeráció pesti oldalának jellegzetes képe rajzolódik ki. Az összes foglalkoztatott 65%-a eljáró, vélhetően döntő többségük Budapestre ingázik.
A foglalkoztatás helyi potenciáljának növelésére elsődlegesen két lehetőség kínálkozik. Egyrészt az ipari park létrehozásával a településre érkező vállalatok jótékonyan befolyásolhatják a helyi foglalkoztatást, másrészt fel kell kutatni azokat a lehetőségeket, amelyekkel településünk idegenforgalmát fel lehet lendíteni. Ki kell használni azokat az adottságokat, melyek Őrbottyán rendelkezésére állnak, elsősorban a tavat.
Ez egyaránt növelné a kiskereskedelmi üzletek lehetőségeit, a vendéglátóhelyek számát is emelné, javítaná a település helyi gazdasági potenciáljának alakulását.

Helyi adórendeletünk a foglalkoztatás támogatása érdekében kedvezményt kínál annak az iparűzési adó fizetésére kötelezettnek, aki szakmunkástanulót képez, megváltozott munkaképességű dolgozót vagy őrbottyáni lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező regisztrált álláskeresőt legalább egy évig foglalkoztat. Kedvezmény illeti meg továbbá a kezdő vállalkozót, valamint azt az őrbottyáni székhellyel vagy telephellyel rendelkező gazdasági társaságot, amelynek többségi tulajdonosa még nem töltötte be a 35. életévét.
Az önkormányzati adóhatóság adatai alapján azonban ezekkel a kedvezményekkel egyetlen egy vállalkozás sem élt.

A településen foglalkoztatási program nem működik.

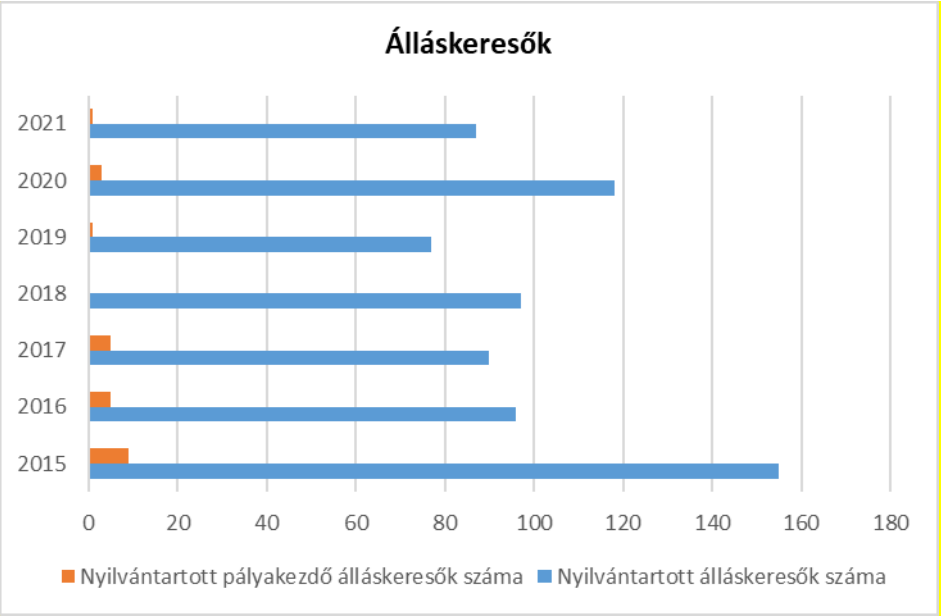
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nem működnek. Ahogy az alábbi táblából látszik a regisztrált munkanélküliek közül a pályakezdő álláskeresők aránya csökkenő tendenciát mutat, általánosságban elmondható, hogy az idősebb korosztályhoz képest a fiatalok jobb eséllyel indulnak a munkaerőpiacon.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	155	9
2016	96	5
2017	90	5
2018	97	0
2019	77	1
2020	118	3
2021	87	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

Felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások településünkön nem elérhetőek, Vácott vagy a fővárosban áll rendelkezésre például felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés. A munkaügyi központ által kínált továbbképzések, szakmát adó képzések azonban nagyon kis létszámokkal indulnak, hamar betelnek, ezért a településről kis arányban tudják igénybe venni a felnőttek ezeket a képzéseket.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben törekszik arra, hogy minél több helyi lakost foglalkoztasson, a célcsoport ugyanakkora eséllyel pályázhat a meghirdetett állásokra. A Szolgálat segítséget nyújt azok számára, akik az állásra való jelentkezéshez igénylik, pl. nyomtatási lehetőség.
Tekintettel arra, hogy az etnikai hovatartozásra vonatkozó adat szenzitív adat, ezért ilyen jellegű adatokkal az önkormányzat nem rendelkezik.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzathoz hátrányos megkülönböztetés miatt panasz nem érkezett. A szociális és a gyámügyi ügyintézők az ügyfelekkel való beszélgetések alapján azt tapasztalják, hogy a tartósan munkanélküliek, a mélyszegénységben élők azért indulnak hátrányból az álláskeresés során, mert anyagi helyzetük miatt nem tudnak olyan álláshelyeket megpályázni, ahol pl. nagyobb jelentősége van a külső megjelenésnek, a ruházatnak.
Az önkormányzat lehetőségeihez mérten, a szociális alapon nyújtott segély megítélésekor igyekszik nagyobb mértékben támogatni azokat, akik pl. azért kérnek támogatást, mert bérletet szeretnének venni azért, hogy az újonnan megszerzett munkahelyükre be tudjanak járni.

Ugyanakkor tudatában kell lenni annak, hogy nem minden hátrányos megkülönböztetés az, amit az egyén úgy él meg, egy nagyon nehezen megfogható kategóriáról van szó.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei

Napjainkban a digitális ismeretekhez való hozzáférésnek, megszerzésének számos lehetősége van. Településünkön ennek elősegítése érdekében jelenleg semmilyen program, kezdeményezés nem működik.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az alábbi táblázatokból kitűnik, hogy a település lakossága milyen arányban részesül álláskeresési támogatásban, szociális támogatásban, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, egészségkárosodási, valamint gyermekfelügyeleti támogatásban.

Az álláskeresési ellátásra jogosultak a nyilvántartott álláskeresők közül kerülhetnek ki, akik megfelelnek a vonatkozó jogszabály szerinti feltételeknek. A nyilvántartott álláskeresők számának csökkenésével fordított arányban növekedett az elmúlt években az ellátásra jogosultak aránya, a nyilvántartott álláskeresők mintegy fele részesül álláskeresési ellátásban.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	155	3,20%	40	25,81%
2016	96	1,96%	38	39,58%
2017	90	1,79%	39	43,33%
2018	97	1,88%	61	62,89%
2019	77	1,48%	45	58,44%
2020	118	2,24%	62	52,54%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

A szociális támogatásban és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek számát tartalmazó adatokból érdemi következtetéseket levonni nehéz, mivel a jogszabályváltozások ezeket az ellátási formákat érintették leginkább. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságban megjelenő csökkenés oka, hogy az érintettek nem tudnak 30 napos munkavégzést igazolni – mely a jogosultság feltétele –, így számuk nem azért csökken, mert sikerült munkát találniuk, hanem kicsúsznak a szociális hálóból az ellátásra való jogosultság elvesztésével.

A munkaerő-piaci szolgáltatásokat a Pest Vármegyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya biztosítja az igénybevevőknek.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	29	18,71%	n.a.	-	69	44,52%
2016	14	14,58%	n.a.	-	52	54,17%
2017	8	8,89%	14	15,59%	47	52,22%
2018	11	11,34%	10	10,65%	72	74,23%
2019	6	7,79%	9	11,97%	51	66,23%
2020	5	4,24%	5	4,02%	67	56,78%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	8
2018	8
2019	9
2020	8
Forrás: TeIR, KSH	

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Az alábbi táblázatból látható, hogy a településen a lakásállomány kis mértékben ugyan, de folyamatosan növekszik. A településen jelentős beruházások indultak meg, amely a lakásállomány jelentős emelkedését vetíti előre, ezáltal az Önkormányzatot is komoly kihívás elé állítva, mint az infrastruktúra megteremtése, mind a megnövekedett lakosságszám ellátásának egyéb feltételeit illetően.

A KSH 2011. évi népszámlálási adatai szerint településünk 2622 lakásából 1950 lakás összkomfortos, 538 pedig komfortos. A félkomfortos lakások száma mindössze 58, vagyis az összlakásállománynak alig 2,21%-a, a komfort nélküli lakások aránya pedig 2,36%-os (62 lakás). Szükség- és egyéb lakásszám 16.
Az adatok alapján azt mondhatjuk, hogy az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma nagyon alacsony, a probléma nem releváns. A legfrissebb népszámlálási adatok jelen HEP készítése időpontjában még nem állnak rendelkezésre.

Településünkön a hajléktalanság nem jellemző. Az elégtelen lakáskörülmények között élők a Szolgálat látókörében vannak, a lehetőségeket és a szükségleteket figyelembe véve kapnak támogatást.
A veszélyeztetett lakáshelyzet az ügyintézők és a Szolgálat tapasztalatai alapján két fő probléma miatt alakul ki településünkön. Egyfelől a hitelállomány miatt, a törlesztőrészletek emelkedése tartozást eredményez, melyet a lakosok nem tudnak törleszteni, már megjelentek az eladósodottság miatti árverezések. Másfelől a közüzemi számlatartozások hozzák nehéz helyzetbe a családokat, főként a téli fűtési szezonban a jelentős gázszámlák okoznak problémát. A Humánügyi Bizottság az elé kerülő eseteket egyedileg vizsgálja és egyedi esetekre nyújt támogatást.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	2686	13	5	28,44%	78,29%	91,66%
2016	2699	13	5	28,38%	80,25%	93,15%
2017	2703	4	1	28,34%	81,58%	94,93%
2018	2708	5	2	28,29%	83,49%	96,49%
2019	2727	19	7	28,13%	85,11%	96,99%
2020	2760	33	12	27,86%	87,75%	100,00%
2021	2780	20	7	27,70%	90,04%	100,00%
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunk, ahogy az az alábbi táblázatból is egyértelműen kitűnik, minimális bérlakás-állománnyal rendelkezik. A magánszemélyek által kiadásra kínált ingatlanokról adatokkal nem rendelkezünk, de a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kiadó ingatlanok száma csekély és albérlet nyilvános hirdetésekben kevéssé jelenik meg.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	2 686	10	2	0	1	0	0
2016	2 699	12	2	0	1	0	0
2017	2 703	16	2	0	1	0	0
2018	2 708	10	2	0	1	0	0
2019	2 727	9	2	0	1	0	0
2020	2 760	6	2	0	1	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok							

b) szociális lakhatás

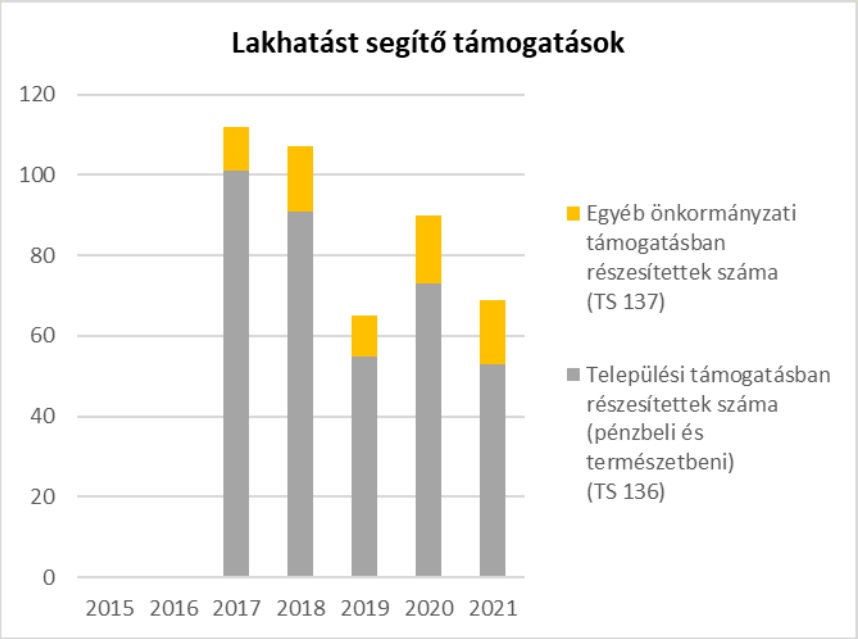
Őrbottyánban egy szociális lakhatást biztosító ingatlan van.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat tulajdonában nincs olyan nem lakáscélú ingatlan, melyet lakáscélra használnak.
Tényadatokkal nem rendelkezünk arról, hogy hány lakos él életvitelszerűen nem lakáscélú ingatlanban, a probléma nem releváns.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	101	11
2018	91	16
2019	55	10
2020	73	17
2021	53	16
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok		

A lakhatást segítő támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott természetbeni 5.000 forint összegű hozzájárulás. A jegyző – átruházott hatáskörben – a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújthatja a támogatást. Lakhatást segítő támogatásban csak az részesülhet, aki megfelel a rendeletben előírt lakókörnyezet rendezettségére előírt feltételeknek. A követelményeket a polgármesteri hivatal munkatársai helyszíni szemle során ellenőrzik.

Adósságcsökkentési támogatást településünkön nem lehet igénybe venni, bár a Szolgálat munkatársai és az ügyintézők tapasztalatai alapján a lakosság örülne ennek a támogatási formának.

e) eladósodottság

Lásd előző pontok.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település területe 2738 hektár, melynek zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelynek tekinthető a Kvassay telep. Tanyák, külterületi lakott helyek száma kis mértékben növekedett, de ennek oka nem az elszegényedés, hanem a gazdasági célú tanya kialakítása.
Minden lakás ellátott árammal, gáz a település nagy részén be van vezetve, amennyiben nincs, amögött anyagi okok állnak. A KSH adataiból kivehető, hogy a település jelentősebb hányada, 2021-re mintegy 90%-a csatornázott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Városunkban telepek, szegregátumok kialakulása nem figyelhető meg.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Eatv. 5. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az Szt. 86. § (1) és (2) bekezdése alapján az Önkormányzat a személyes gondoskodást jelentő ellátások közül biztosítja az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést és az idősek nappali ellátását, valamint a Gyvt. 94. § (3a) bekezdése figyelembevételével a gyermekjóléti alapellátások közé tartozó bölcsődei ellátást is.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Önkormányzatunk a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja az egészségügyi alapszolgáltatásokat. 2023. február 1-jétől három önálló, területi ellátási kötelezettséggel működő felnőtt háziorvosi praxis szolgálja a lakossági igényeket, mindenki hozzáfér az ellátáshoz. A településen jelenleg egy gyermek háziorvosi praxis működik, azonban az évről évre emelkedő gyermeklétszám újabb gyermekorvosi, valamint védőnői körzetek kialakítását teszi szükségessé.
Településünkön sem önkormányzati fenntartású, sem más fenntartásában lévő szakellátó intézmény nem működik, ilyen szolgáltatásokat a környező városokban vesz igénybe a lakosság.
Az önkormányzat önként vállalt feladatként feladat-ellátási szerződéssel biztosítja a laborvizsgálatok elvégzéséhez szükséges vérvételt az Egészségház e célra kialakított helyiségében.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	2	1	1	n.a.	n.a.
2016	0	2	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	1	238	23
2018	0	2	1	1	241	24
2019	0	2	1	1	242	12
2020	0	2	1	1	211	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön jelenleg rendszeres jelleggel prevenciós és szűrőprogramok nem működnek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településünkön fejlesztő és rehabilitációs ellátás nem biztosított. A célcsoport vonatkozásában erről adattal, információval nem rendelkezünk.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekétkeztetést és a szociális étkeztetést saját konyhán keresztül biztosítja az önkormányzat, az étkeztetésre vonatkozó jogszabályok és előírások betartásával. Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.
A speciális étrendet igénylők ellátása is biztosított.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen több sportegyesület működik. Többek között lehetőség nyílik a labdarúgás, az asztalitenisz és lovaglás gyakorlására. A sportolni vágyók rendelkezésére áll egy sportpark is rekortán futókörrel és saját testsúlyos edzéshez használható eszközökkel. A célcsoport is igénybe tudja venni ezeket a lehetőségeket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokhoz a célcsoport is hozzáfér. Szakosított ellátást biztosító intézmények településünkön nem működnek, de az alapszolgáltatásokat nyújtó intézmény segítséget nyújt számukra az ellátáshoz való hozzáféréshez.

g) drogprevenciós szolgáltatások

Célunk olyan, az egészségtudatosságot fejlesztő programok, a fiatalkorúakat veszélyeztető alkohol, drog és dohányzás leszoktató programok, előadások szervezése, amely lehetővé teszi a leginkább érintett fiatal korosztály megfelelő orientációjának kialakítását. A településen működő általános iskola a témát érintő előadásokat szervez tanulói részére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód megsértése miatti panasz nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat a szociális segélyezési rendszeren keresztül, a helyi rendeletben meghatározottak mentén támogatja a rászorulókat. Az egészségügyi ellátórendszerben érvényesülő pozitív diszkrimináció olyan szempontból jelenik meg, hogy pl. bizonyos szolgáltatások nyújtása érdekében házhoz mennek a szolgáltatók. Az önkormányzat népkonyha szolgáltatást nem nyújt.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterét a HEP elején bemutatott helyi szervezetek tevékenysége jelenti. A szervezetek főleg a sport és a kultúra, hagyományőrzés mentén szerveződnek. Rendszeresen részt vesznek a település helyi rendezvényein, fellépésekkel és sportversenyekkel teszik színessé a programokat.
Hivatalos fórumnak a közmeghallgatás, a várospolitikai fórum tekintendő, ezek sajnos kevésbé népszerűek, átlagban 40-50 lakos kíséri figyelemmel a helyi településpolitika alakulását, mely a választásra jogosult felnőtt lakosság számát tekintve igen alacsony. A képviselő-testület ülései nyilvánosak, de a lakossági érdeklődés szerény.

A célcsoport számára lehetőség van részt venni az önkormányzat által szervezett vagy támogatott rendezvényeken.

A településen művelődési ház és könyvtár működik, a működő művelődési házak, tájház – a korlátozásokkal nem érintett időszakokban – számos rendezvénynek, programnak adnak helyszínt.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
2	van	2540	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Településünkön nem jellemzők a közösségi együttélésben az etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásaként beszélhetünk arról, hogy a Szolgálat fogadja a lakosságtól érkezett adományokat (ruhaneműt, bútort, stb.) és segítséget nyújt ahhoz, hogy eljussanak a rászorulókhoz.
Karácsonykor – szintén a Szolgálat szervezésében – a helyi önkormányzati képviselők és a lakosság részvételével az arra rászorulók nem pusztán dologi támogatást, hanem jó szót, beszélgetést és lelki feltöltődést is kapnak.
A célcsoport irányában megnyilvánuló önkéntes munka nem jellemző a településen.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A települést nem jellemzi nemzetiségi sokszínűség, ezáltal nem rendelkezünk olyan programokkal, amelyek kifejezetten a helyben élő nemzetiségek részére szólnak.

e) helyi lakossági önszerveződések

A településen számos civil szervezet működik, amelyeket a település bemutatása pontban részletesen bemutattunk.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma kisebbségi önkormányzat 2002 és 2006 között működött településünkön. Jelenleg semmilyen kisebbségi önkormányzat nem működik, a nemzetiségi probléma nem éleződik ki városunkban.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A lakosság ismeretei hiányosak a településen, környező településeken rendelkezésre álló üres álláshelyek vonatkozásában	Helyi foglalkoztatás ösztönzése a foglalkoztatási hivatal által rendelkezésre bocsátott üres álláshelyeket tartalmazó listák rendszeres közzétételével, állásbörzék tartásával. Üres álláshelyeket tartalmazó, hetente frissítésre kerülő adatbázis létrehozása. Ezen adatbázis segítségével a helyi lakosok naprakész információt kaphatnak a helyi, illetve környékbeli aktuális álláslehetőségekről, a helyi vállalkozók így könnyebben találhatnak megfelelő munkavállalót. Állásbörzék tartása.
A közfoglalkoztatás intézménye kevéssé ismert a településen	Forrásteremtés a közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelésére, önfenntartó közfoglalkoztatás létrehozása, mely megtermeli azt a tőkét, melyből a közfoglalkoztatottak bére fizethető.
Lakhatási krízisbe került rászorulóknak, a hajléktalanság megelőzése érdekében átmeneti ellátást jelenleg nem tud az önkormányzat biztosítani.	Lakhatási krízisbe került rászorulóknak, a hajléktalanság megelőzése érdekében átmeneti ellátás nyújtható, átmeneti otthon formájában, minimális összegű térítési díj ellenében. (A szolgáltatás kizárólag a lakhatás biztosítását tartalmazza). Olyan ingatlanok felkutatása, melyben kialakítható egy átmeneti ellátást – kizárólag lakhatást – nyújtó otthon; a rendszeres lakhatási támogatás kiterjesztése a minimális összegű térítési díj összegére.
A mélyszegénységben élők és szociálisan rászorulók pontos száma nem ismert a településen	A településen és környezetében működő civil szervezetekkel a lehetséges együttműködés lehetőségeinek feltérképezése, kidolgozása
Megnövekedett az állampolgárok adósságállománya, a közüzemi költségek megnövekedése pedig további indikátorként hat ebben a folyamatban	Adósságkezelési program létrehozása és működtetése

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

Az országgyűlés 2007- ben fogadta el a „Legyen jobb a gyerekeknek” nemzeti stratégiát, kinyilvánítva annak fontosságát, hogy a gyermekek jövőnk zálogai. A stratégia hosszútávra szólóan azt célozza, hogy javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Természetesen minden gyermek fontos, de az esélyegyenlőség megteremtése érdekében pozitív diszkrimináció alkalmazásával azokat a gyermekeket kell leginkább támogatni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A gyermekek kitörési lehetőségének növelésével, jövőképet kínálva nekik, megszakítható az esetlegesen régóta fennálló szegénységi ciklus, mely nem csak az egyes családok, hanem az egész társadalom közös érdeke. Az országos stratégia lebontása, a helyi viszonyok felmérése, a problémák megtalálása és kimondása a kezdete annak, hogy javítsuk a helyi gyermekek helyzetét.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból) (2021)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 912	4 137	8049	48,60%	51,40%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			266	3,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	677	679	1356	8,41%	8,44%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	142	153	295	1,76%	1,90%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Őrbottyánban a teljes lakosság körülbelül 20 %-át teszik ki a 0-18 év közötti gyermekek.
2021. óta a település saját bölcsődében biztosítja a 3 év alatti korosztály nappali ellátását. A gyermekek óvodai nevelését a Kisnémedi községgel létrehozott köznevelési társulás által fenntartott és működtetett óvoda biztosítja, amely – ahogy az adatokból is látható – képes a teljes helyi óvodáskorú gyermekpopuláció ellátására.

A közoktatási feladatokat a már állami fenntartásban lévő – de az önkormányzat által működtetett – Kvassay Jenő Általános Iskola látja el, mely egyre szűkebbnek bizonyul a növekvő tanulói létszámot figyelembe véve. Erre tekintettel kormányzati támogatás révén a 2022. évben megkezdődtek Őrbottyánban az új, 24 osztályos iskola tervezési, előkészítési munkálatai, amely még szintén ugyanazon évben kormányzati döntés végett felfüggesztésre is került. Az új iskola megépítése a településen lassan létfontosságúvá válik, a település vezetése és lakói bíznak a projekt folytatása lehetőségében.

Településünkön szakközépiskola vagy gimnázium nem működik, a gyermekek egy része Vácra, másik részük Veresegyházára, Gödöllőre, valamint Vácra és Budapestre jár középfokú iskolába, mely miatt fokozott figyelmet kell fordítani a tömegközlekedési problémákra.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	7	82
2016	11	47
2017	19	88
2018	21	59
2019	26	62
2020	23	45

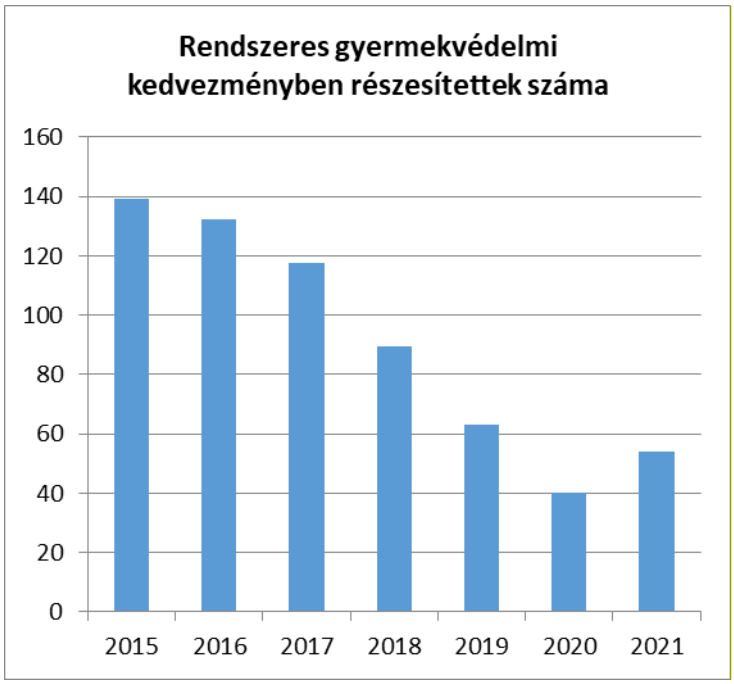
Forrás: Önkormányzati (intézményi) adatok

Településünkön a veszélyeztetett és/vagy védelembe vett gyermekek száma a 18 év alatti gyermeklétszámhoz viszonyítva alacsonynak mondható. Az adatok alapján tendencia nem fogalmazható meg az érintett gyermekek számát tekintve, ugyanakkor a 2017. évi adatokban kimutatható jelentős emelkedés a gyermekek fokozott sérülékenységére hívja fel a figyelmet. A veszélyeztetett gyermekek számának emelkedése ráirányítja a figyelmünket a jelzőrendszer működésének fontosságára, az együttműködés jelentőségére.
A Szolgálat a gyermekek és szüleik felé egyaránt nyitott, az ott dolgozó kollégák tapasztalatukkal és szakmai felkészültségükkel egyénre szabottan nyújtanak támogatást a jogszabályi rendelkezések és szakmai protokollok figyelembevételével.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a 2017-es évet követően folyamatosan csökkent. Ennek oka valószínűleg kettős. Egyrészt a munkanélküliség csökkenésével és a jövedelem emelkedésével magyarázható, hiszen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításánál figyelembe veendő egy főre jutó jövedelemhatár a vizsgált időszakban nem változott. Másrészt pedig azzal, hogy az ingyenes óvodai étkezési lehetőség kiszélesítése, valamint az ingyenes tankönyv biztosítása miatt nem volt szükség a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott kedvezményekre.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2015	139
2016	133
2017	118
2018	90
2019	63
2020	40
2021	54
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 1/2018. (II. 01.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatás keretében természetbeni támogatásként az óvodai, általános iskolai, közép- vagy szakiskolai gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekek számára a gyermekétkeztetés térítési díjához járul hozzá az önkormányzat. A támogatás 50-100% között állapítható meg. Ezt főként azok a családok igénylik, akik magasabb jövedelmük vagy vagyoni helyzetük miatt nem jogosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, de az étkeztetés térítési díjának kifizetése jelentős anyagi terhet jelent számukra.

A képviselő-testület ezen támogatások elbírálásának hatáskörét a Humánügyi Bizottságára delegálta, mely bizottság a döntéshozatal során a családok helyzetének minél teljesebb körű megismerésére törekszik. Ezt mutatja, hogy minden döntéshozatalt környezettanulmány felvétele előz meg, melynek során a hivatal vagy a Szolgálat munkatársai felkeresik a családot, hogy személyesen tájékozódjanak a gyermek/gyermekek helyzetéről. A bizottság tagjai a kapott információk, illetve saját tapasztalataik figyelembevételével dönthetnek a gyermekek legoptimálisabb támogatási formájáról. Ez pénzbeli támogatást jelent, melyet a gondviselő szülőnek vagy az ellátást nyújtó intézménynek folyósítnak vagy természetbeni támogatást, melyet jellemzően a Szolgálat munkatársának közreműködésével nyújtanak.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	28	25	53
2016	26	24	50
2017	28	27	55
2018	27	25	52
2019	25	26	51
2020	23	21	44
2021	27	25	52

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	284	65	125	505	0	48
2016	278	51	106	517	0	33
2017	261	65	139	537	0	54
2018	247	47	133	529	0	34
2019	232	32	145	518	0	22
2020	222	24	150	527	0	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek étkeztetése a bölcsődei, óvodai nevelés, iskolai oktatás intézményeiben, az önkormányzat saját fenntartásában lévő konyhán történik. Az étkeztetés keretében a gyermekek tízórait, meleg ebédet és uzsonnát kapnak.

Az elkészített étel adag számának emelkedése az iskoláskorú gyermekek számának nagyarányú emelkedésének eredménye. Az ingyenes étkezési lehetőséget igénybe vevő óvodás korúak száma kiemelkedő, az ingyenes óvodai étkeztetés lehetőségének kibővítése miatt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

Őrbottyánban magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról, arányáról információval nem rendelkezünk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői gyermekek helyzete

Őrbottyánban állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek számáról, arányáról, helyzetéről információval nem rendelkezünk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

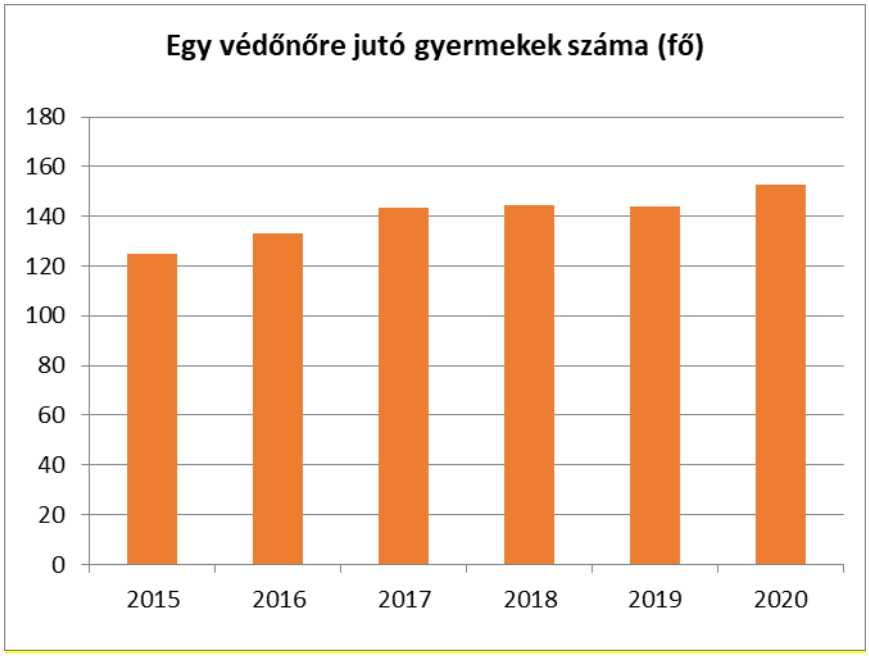
Városunkban telepek, szegregátumok kialakulása nem figyelhető meg, gyermekek sem élnek ilyen körülmények között.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	2	250	125
2016	2	266	133
2017	2	287	144
2018	2	289	145
2019	2	288	144
2020	2	305	153
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

A védőnői ellátáshoz való hozzáférés feltételei biztosítottak. A védőnői álláshelyek száma a vizsgált időszakban nem változott, a gyermeklétszám változása azonban már indokolttá tette további védőnői körzet/körzetek kialakítását. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a táblázat adatai szerint meghaladja a jogszabályban meghatározott maximumot, de ebből a létszámból le kell vonni a már iskolába járó 6 éves korú gyermekek számát.
A két védőnő 1998. óta dolgozik településünkön, feladataikat a szakmai rendelkezések és az emberi tényezők, szempontok figyelembevételével végzik a családok megelégedésére. Az ellátáshoz való hozzáférésben hiányosság nem mutatkozik, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a fogyatékossággal élő gyermekek is hozzáférnek az ellátáshoz.
Az új Egészségház felépülésével a házi gyermekorvos és a két védőnő rendelője megújult, tágasabb és jobb körülmények között várja a gyermekeket és szüleiket.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	2	1	2 026	25
2016	0	2	1	1 979	25
2017	0	2	1	1 999	26
2018	0	2	1	2 049	12
2019	0	2	1	1 997	14
2020	0	2	1	2 010	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Őrbottyánban 1 gyermekorvosi körzet került kialakításra. A gyermekorvos igény esetén fogadja a 15-18 éves korosztályt is. Betöltetlen gyermekorvosi körzet nincsen, a gyermekek egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférése biztosított, az általa ellátott esetek száma folyamatos emelkedést mutat. A településen megnövekedett gyermeklétszám indokolttá teszi további gyermekorvosi körzet kialakítását. A gyermekek szakorvosi ellátáshoz való hozzáféréséről nincs információnk.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Ennél a pontnál problémát okoz, hogy a speciális fejlesztésre szoruló óvodáskor előtti, továbbá a tanköteles korba lépő gyermekek statisztikai adatai nem teljeskörűek, ezért nehéz megítélni, hogy mekkora ez a kör, illetve milyenek az ellátási igények.
Mind az óvoda, mind pedig az iskola fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket, amennyiben a szakértői bizottság döntése alapján integráltan nevelhetők, oktathatók. A korábban a Veresegyházi Társulás kereteiben működő Egységes Módszertani Gyógypedagógiai Intézmény a KLIK fenntartásába került és csak a tankerülethez tartozó gyermekeket láthat el 2016-tól, így az őrbottyáni gyermekek a váci tankerület nyújtotta lehetőségeket tudják igénybe venni. A korai fejlesztés korhatárát meghaladó gyermekek ellátása állami feladat, de a kijelölhető intézmények száma és férőhelye korlátozott. Az igénybevétel önkormányzati támogatása rendszerszerűen nem megoldott.

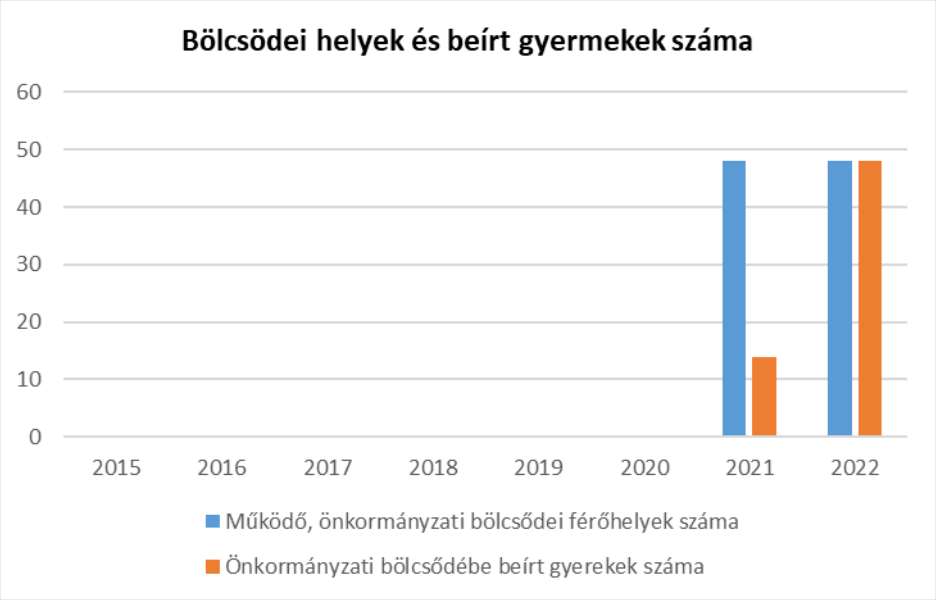
d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A célcsoport gyermekjóléti alapellátáshoz való hozzáférése biztosított. Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda a településen nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

Az alábbi táblázatokból látható, hogy 2021-ig a településen bölcsőde nem működött. 2021. decemberében – pályázati támogatás révén – 48 férőhelyes bölcsőde nyitotta meg kapuit. Az intézmény szolgáltatásai iránti igény folyamatos, a jelenleg működő bölcsőde nem tudja teljes mértékben kiszolgálni a lakossági igényeket, amely további pályázati források felkutatására ösztönözte az önkormányzatot. A sikeres pályázatok eredményeképpen a 2023. évben a második bölcsőde építése megkezdődött, a következő években pedig további, immáron a harmadik bölcsőde építése is megkezdődhet.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	48	14
2022	48	48
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

f) gyermekvédelem

A gyermekeken belül a címben jelölt csoport igénybe tudja venni a gyermekvédelem helyi lehetőségeit.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Speciális, erre a célcsoporton belüli csoportra létrehozott szolgáltatás településünkön nem működik, de a szociális alapszolgáltatásokat nyújtó intézményünk segítséget nyújt a krízishelyzetek megoldásában.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a szabadidős és szünidős programokhoz hozzáférnek.
A fogyatékossággal élő gyermekek hozzáféréséről adatokkal, információkkal nem rendelkezünk.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

A gyermekétkeztetéshez és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő ellátások normatív kedvezményéhez való hozzáférés a jogszabályi kötelezettségnek megfelelően történik. Részletes adatokat a 4.1 cím d) pontja tartalmazza.
A szünidei gyermekétkeztetés rendszere 2016-ban átalakult és az önkormányzatoknak már nem csak a nyári szünet időtartama alatt, hanem az őszi és a téli szünet alatt is biztosítani kell az étkezést az arra jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részülő hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, amennyiben igénylik. Önkormányzatunk a szünidei gyermekétkeztetést nem terjesztette ki a Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakon túlra.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Településünkön eltérő kultúrájú gyermekcsoportok nincsenek, a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekeket nem különböztetik meg kimondottan nekik szóló programok keretében.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt panasz nem érkezett önkormányzatunkhoz.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Az önkormányzat és intézményei lehetőségeikhez képest próbálják érvényre juttatni az esélyegyenlőség érvényesítését, kifejezett hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások jelenleg nem működnek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékosságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében kell megszervezni.

Sajnálatos módon az integráltan nem nevelhető, oktatható, a halmozottan sérült gyermekek nevelése, oktatása problémát jelent, mivel a szakértői bizottság által kijelölhető intézmények száma a környéken kevés. Az ellátás igénybevételének önkormányzati támogatása rendszerszerűen nem megoldott, de egyedi támogatások a szociális helyzet alapján nyújthatók.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülők önkéntes nyilatkozata alapján történik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor nyilatkozhatnak iskolai végzettségükről, valamint arról, hogy regisztrált álláskeresők-e. A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához szükséges harmadik feltétel fennállásáról az ügyintézők a környezettanulmány felvételekor győződnek meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, oktatását a településen mindkét köznevelési intézmény vállalja. Az integráltan nevelhető, oktatható gyermekek ellátását szakemberek segítik.

A következő táblázatok adatai alapján megállapítható, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma a településen a köznevelési intézményekbe beíratott gyermekek létszámához viszonyítva a településen elenyésző. Őrbottyánban középfokú oktatási intézmény nem működik, így a 4.4.a) 3. számú táblázat értelemszerűen nem került kitöltésre.

Jelenleg nem megoldott az ezen helyzetben lévő családok támogatása abban, hogy a speciális, azonban településen kívüli intézményekbe eljuttathassák gyermekeiket. Az önkormányzat folyamatosan igyekszik feltérképezni a lehetőségeket és törekszik a civil, illetve segélyszervezetekkel történő kommunikációra a probléma megoldása érdekében.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2015	287	5	1,74%
2016	285	9	3,16%
2017	272	10	3,68%
2018	261	11	4,21%
2019	260	3	1,15%
2020	251	3	1,20%
2021	264	2	1,20%
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2015	505	13	2,57%
2016	517	12	2,32%
2017	537	16	2,97%
2018	529	13	2,46%
2019	518	11	2,12%
2020	527	13	2,47%
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma** (TS 096)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül** (TS 097)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban** (TS 098)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva** (TS 099)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma** (TS 100)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül** (TS 101)
	Fő	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2015	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2016	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2017	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2015	7	17
2016	18	28
2017	29	14
2018	14	14
2019	6	12
2020	7	11
2021	0	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) a köznevelséshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A gyermekek óvodai nevelését a Kisnémedi községgel létrehozott köznevelési társulás által fenntartott és működtetett óvoda biztosítja.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	4	
Hány településről járnak be a gyermekek (db	4	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	350	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	14	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	18
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	25 (épületenként)	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó**
Óvodapedagógusok száma	27	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	26	
Gyógypedagógusok létszáma	1	
Dajka/gondozónő	19	
Kisegítő személyzet	0	
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

A közoktatási feladatokat a már állami fenntartásban lévő – de az önkormányzat által működtetett – Kvassay Jenő Általános Iskola látja el.

A köznevelséshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások elérhetők a helyi köznevelési intézményekben, illetve a társulás által működtetett intézményekben. A köznevelési intézmények biztosítják a tanulók, hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint tanulási-, beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátását, a tanulás esélyegyenlőségét. Az óvodás korú gyermekek integrációját 1 fő gyógypedagógus, az iskolás gyermekek integrációját 1 fő gyógypedagógus, valamint 1 fő iskolapszichológus segíti.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	313	14	350	3	287	0	0	22
2016	310	14	350	3	285	0	0	22
2017	300	14	350	3	272	0	0	21
2018	281	14	350	3	261	0	0	20
2019	281	14	350	3	260	0	0	20
2020	273	14	350	3	251	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	23	1	22	6,73%
2015/2016	0	24	1	22	6,38%
2016/2017	0	25	1	21	5,40%
2017/2018	0	25	1	21	5,29%
2018/2019	0	24	1	22	3,67%
2019/2020	0	24	1	22	7,40%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	47
2015/2016	52
2016/2017	46
2017/2018	55
2018/2019	65
2019/2020	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Szegregáció egyik köznevelési intézményben sem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Tekintettel arra, hogy településünkön egy óvoda és egy iskola működik, ezért a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában megmutatkozó eltérések nem jelenhetnek meg az intézmények között.

e) előnyben részesítés , hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

A célcsoportot érintően a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, valamint a szünidei étkeztetés igénybevétele vonatkozásában áll rendelkezésre adat. A táblázat adatai alapján a korábbi évekhez képest mindkét szolgáltatás vonatkozásában csökkent a szolgáltatás iránti igény.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	201	50
2016	0	0	101	29
2017	0	0	89	53
2018	0	0	63	35
2019	0	0	65	22
2020	0	0	60	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Az integráltan nem oktatható (korai fejlesztésben már nem részesülő) gyermekek nevelése, oktatása nem megoldott	Olyan szociális szolgáltatók felkutatása, amelyek az integráltan nem oktatható gyermekek megfelelő oktatási intézménybe történő eljuttatásában az ilyen gyermeket nevelő szülőket segíteni tudják, tájékoztatás ezen intézmények gyermekek számára bentlakást is (teljes ellátást, folyamatos gyógypedagógiai felügyeletet) biztosító lehetőségeiről
A bölcsődés korú gyermekek nappali ellátása nem teljeskörűen megoldott, a bölcsődei férőhelyek száma nem elegendő	További bölcsődei férőhelyek létrehozása, hogy a háromévesnél fiatalabb gyermekek elhelyezése biztosítva legyen, amikor a szülők dolgoznak, jelenlegi bölcsődei foglalkoztatók fejlesztése
Fiatalkorúak körében csellengés, lemorzsolódás veszélye	Olyan közösségi terek kialakítása lehetőségeinek feltérképezése, amely lehetővé teszi a fiatalok felügyelt, minőségi időtöltését
Szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőoktatási képzésből való kimaradása	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozás
Fiatalok lemorzsolódása, elkallódása	Programok, előadások szervezése, lebonyolítása, együttműködés kialakítása hatóságokkal, szervezetekkel, pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Magyarország Alaptörvényének XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében. A történelmileg kialakult szerepek átalakulása a nőket nagy kihívás elé állította és állítja. A nőknek nem csak otthon, a családban kell helyt állni, hanem a munka világában is. Egyrészt a jelenlegi gazdasági helyzetben kevés család engedheti meg magának azt, hogy egyetlen keresetből éljen. Másrészt viszont a nőket tudásuk, szakmai hozzáértésük, jó értelemben vett karriervágyuk a munka világába vezeti, ők is keresik a szakmai kihívásokat, a siker lehetőségét. Ezen szerepek betöltése, a kettő közötti egészséges egyensúly megtalálása folyamatos kihívások elé állítja a nőket.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

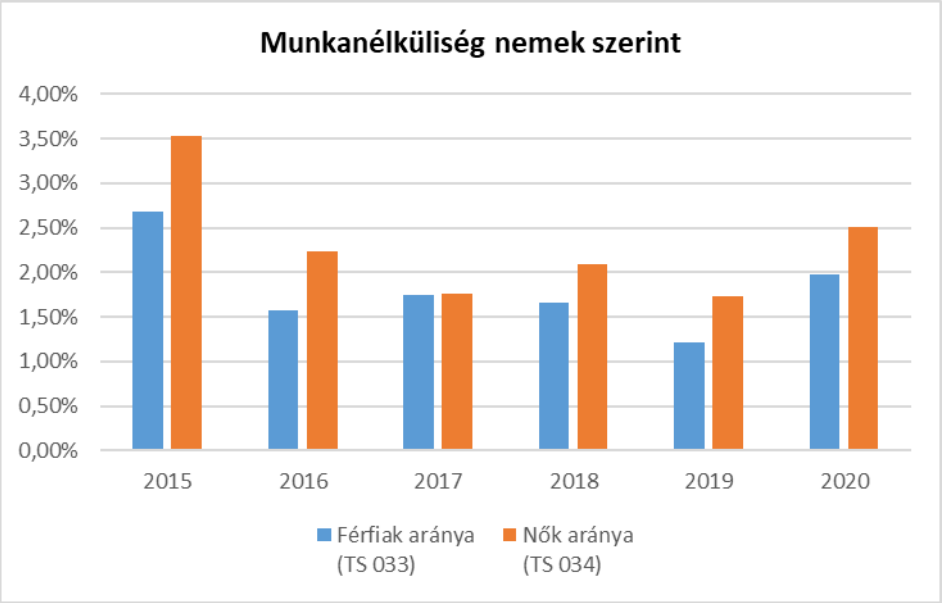
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A táblázatból látható, hogy az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség a nőket és a férfiakat. A vizsgált éveket tekintve a munkanélküliek között, néha ugyan nem jelentős mértékben, de mindig magasabb volt a nők aránya, mint a férfiaké. Az adatokból nem lehet arra következtetni, hogy településünkön a nők a foglakoztatásban jelentős hátrányt szenvednének.
Ugyanakkor az ügyfelekkel való beszélgetések során tapasztalható, hogy a kis gyermekes anyukák nehezebben kerülnek vissza a munkaerőpiacra, illetve az 55 éves, valamint afölötti korosztály szintén nehezebben talál magának állást.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	2,68%	3,53%	3,11%
2016	1,57%	2,24%	1,91%
2017	1,74%	1,76%	1,75%
2018	1,66%	2,09%	1,88%
2019	1,22%	1,73%	1,48%
2020	1,97%	2,51%	2,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélkülieken belül a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya a vizsgált évek tekintetében némelyest csökkent ugyan, ugyanakkor általánosságban elmondható, hogy stagnál. Ez ugyanúgy elmondható a nők arányát tekintve a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők vonatkozásában. A 2021. évben a nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők között tovább emelkedett (61,7%).

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2015	56,13%	58,62%
2016	47,92%	58,70%
2017	55,56%	50,00%
2018	47,42%	54,35%
2019	48,05%	54,05%
2020	46,61%	58,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők között a pályakezdő álláskeresők száma elenyésző, a nyilvántartásba vett álláskeresők jelentős hányada, mintegy 40%-a az 55. életévét betöltött korosztály tagjaiból kerül ki.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	155	9
2016	96	5
2017	90	5
2018	97	0
2019	77	1
2020	118	3
2021	87	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nők részére foglalkoztatást segítő és képzési program nem indult.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Sajnos nem rendelkezünk adatokkal arra vonatkozóan, hogy a regisztrált álláskereső nők közül milyen arányban vannak alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen hátrányos megkülönböztetés miatt még nem tettek panaszt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - bölcsődében, napközbeni gyermekfelügyelet és alternatív napközbeni ellátás útján, valamint a vonatkozó jogszabályokban meghatározott életkor betöltését követően óvodában, és az iskolaérettséget követően általános iskolában.

A településen két védőnői körzet került kialakításra, azonban az évről évre emelkedő gyermeklétszám újabb védőnői körzetek kialakítását teszi szükségessé.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	2	250	125
2016	2	266	133
2017	2	287	144
2018	2	289	145
2019	2	288	144
2020	2	305	153

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	48	14
2022	48	48

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2021-ig a településen bölcsőde nem működött. 2021. decemberében – pályázati támogatás révén – 48 férőhelyes bölcsőde nyitotta meg kapuit. Az intézmény szolgáltatásai iránti igény folyamatos, a jelenleg működő bölcsőde nem tudja teljes mértékben kiszolgálni a lakossági igényeket, amely további pályázati források felkutatására ösztönözte az önkormányzatot. A sikeres pályázatok eredményeképpen a 2023. évben a második bölcsőde építése megkezdődött, a következő években pedig további, immáron a harmadik bölcsőde építése is megkezdődhet.

Őrbottyánban egy óvoda működik, 3 épületben. Az óvodát a Kisnémedi településsel létrehozott köznevelési társulás tartja fent. Általános iskola több mint 40 éve működik a településen, egyre bővülő tanulói létszámmal.

Az érintettek igénybe veszik az óvodai szolgáltatásokat, a gyermekek nagy része a helyi iskolába jár, de járnak gyermekek a környező településekre (pl. Veresegyház, Erdőkertes, Vác, Vácrátót) is óvodába, iskolába. Az óvodai férőhellyel való ellátottság megfelelő, ahogy azt az előző fejezetben lévő tábla is mutatja.

A bölcsődébe fél 6-ig, az óvodába 17 óráig lehet menni a gyermekekért, vagyis intézményeink igyekeznek figyelembe venni a dolgozó szülők időbeosztását. Az általános iskolában 16 óráig lehet igénybe venni a napközit, tanulószobát.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön hatékony védőnői hálózat működik, mely a gyermek és az anya védelmét egyaránt szolgálja. A védőnői szolgálaton kívül más szerv nem segíti a mindennapokban a család- és nővédelmi gondozást. A család- és gyermekjóléti szolgálat és az önkormányzat munkatársai munkájuk során azonban találkoznak olyan helyzetekkel, amelyekben segíthetik a védőnői szolgálat munkáját.
A településen – ahogy az egészségügyi alapszolgáltatásoknál már leírtuk – két védőnői körzetet alakított ki a képviselő-testület. A két védőnő feladatai magas szakmai színvonalon látja el már 20 éve, azonban az évről évre emelkedő gyermeklétszám újabb védőnői körzetek kialakítását teszi szükségessé.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Településünkre is jellemző az, hogy a zaklatás, szexuális vagy családon belüli, kapcsolati erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A nők többnyire hallgatnak a történtekről, sok esetben azért, mert nincs hová menniük a bántalmazó elől, illetve azért, mert nem tudnák eltartani magukat és gyermekeiket.
Az önkormányzat, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a családon belüli, kapcsolati erőszak gyakoribb annál, mint amennyi hivatalosan a hatóságok tudomására jut. Természetesen a felszínre került esetekben a jogszabályban előírt jelzési kötelezettségünknek eleget tettünk. A család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai szakmai elhivatottságát jelzi, hogy a nők egyre nagyobb bizalommal tekintenek rájuk és kérnek segítséget problémáik rendezésére.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünk sajnálatos módon nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás, pedig a család- és gyermekjóléti szolgálat és az önkormányzat munkatársai tapasztalatai alapján szükség lenne rá. Amennyiben az önkormányzat forrást tud teremteni, akár pályázat útján, célunk ennek létrehozása.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Ennél a témánál azt kell vizsgálni, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a közéletben, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.
Őrbottyánban a rendszerváltás óta férfi tölti be a polgármesteri tisztséget. A nők aránya a képviselő-testületben – annak változó száma ellenére, a polgármestert nem számítva – állandó maradt. 2006-ban a 13 fős képviselő-testületet 10 férfi és 3 nő alkotta, a 2010-ben a 8 főre csökkent képviselő-testületben 5 férfi és 3 nő tevékenykedik, ugyanilyen arányú eredmény született a 2014-es önkormányzati választásokon is. A 2019-es önkormányzati választások eredményeképpen a 8 tagú képviselő-testületben 2 női szereplő vesz részt.
A nem képviselő jogállású bizottsági tagok között azonban sokkal nagyobb arányban képviseltetik magukat a nők, munkájukkal hozzájárulva a döntések alapos előkészítéséhez.

Képviselő-testület és bizottságai

Év	Önkormányzati képviselő		Nem képviselő jogállású bizottsági tag	
	férfi	nő	férfi	nő
2006	10	3	3	6
2010	5	3	3	5
2014	5	3	1	5
2019	6	2	3	4

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A nők tehát a helyi közéletben nem a település lakosságszámában meglévő férfi-nő arányában vesznek részt, hanem annál alacsonyabb arányban. Az elmúlt választások eredményei azt is mutatják, hogy a nők aktivitása nem nőtt a politikai közéletben.
A nők közéleti szerepénél azonban azt is meg kell említenünk, hogy a helyi általános iskola, az óvoda, a bölcsőde, a művelődési ház és könyvtár, valamint a szociális intézmény vezetői pozícióját nők töltik be.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák felszámolására társadalmi kezdeményezés ismereteink szerint nem indult a településünkön.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A 3 év alatti, valamennyi bölcsődei ellátást igénylő gyermeket helyben nem tudjuk ellátni	A bölcsőde folyamatos és gazdaságos, megfelelő színvonalú fenntartásához, működtetéséhez szükséges források keresése, pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, bölcsődék építése
Településünkön nem működik krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	A krízis helyzetbe került anyák részére átmeneti otthon biztosítása. Olyan ingatlanok felkutatása, melyben kialakítható pl. egy átmeneti otthon; pályázati források felkutatása a kialakításhoz szükséges anyagi feltételek megteremtéséhez.
Nem rendelkezünk információval azon szervezetek vonatkozásában, amelyek célzottan a nők problémáival foglalkoznak, azok kezelésében tudnak segítséget nyújtani	Kapcsolatfelvétel olyan helyi társadalmi szervezetekkel, melyek a nők problémáival foglalkoznak, a nők problémáinak kezelésében tudnak segítséget nyújtani, fórumok, tájékoztatók tartása

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Őrbottyán lakosságának körülbelül 15%-át teszik ki a 65 éven felüli férfiak és nők. A statisztikai adatok és az öregedési index %-ban kifejezett értékének növekedése azt mutatja, hogy növekszik a 65 éven felüli lakosok aránya és száma a településen. Az adatok nem mutatják meg, hogy mi ennek a növekedésnek az oka, ezért csak következtethetünk. Valószínűsíthető, hogy a korábban a víztározó mellett vásárolt nyaralókat a tulajdonosok nyugdíjas éveikre már állandó lakóhelyként használják, véglegesen kiköltöztek a településre.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	989	1 230	80,41%
2016	1 040	1 261	82,47%
2017	1 077	1 277	84,34%
2018	1 148	1 285	89,34%
2019	1 195	1 280	93,36%
2020	1 249	1 295	96,45%
2021	1 283	1 356	94,62%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, saját jogon vagy hozzátartozói nyugellátás formájában biztosítja ezt részükre a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer. A táblázat adataiból látható, hogy a településen élő időskorúak nagy része rendelkezik nyugdíjjal vagy nyugdíjszerű ellátással. Természetesen mivel az adatsor ezen ellátások nagyságára, mértékére nem ad választ, ezért viszonylag nehéz felmérni azt, hogy mennyi időskorú szorul valamilyen támogatásra. Ugyanakkor az önkormányzat, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai a rendszeres kapcsolattartás révén ismerik és segítik a rászoruló időseket.
Az idősek számának emelkedésével a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma is növekedésnek indult.
Az Szt. értelmében a járási hivatal időskorúak járadékát állapít meg azon idős személyek részére, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Ez a jogosultság nem túl gyakori településünkön.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2015	660	885	1545
2016	667	896	1563
2017	670	933	1603
2018	666	960	1626
2019	686	966	1652
2020	665	969	1634
2021	675	983	1658
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma** (TS 067)	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma** (TS 068)	**Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 069)	**Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 070)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 071)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 072)	**Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)** (TS 134)
2015	37	18	488	741	6	18	n.a.
2016	34	1	504	762	5	17	n.a.
2017	32	2	504	796	5	16	4
2018	31	2	503	826	7	13	3
2019	28	2	530	829	6	10	3
2020	28	2	516	845	4	9	2
2021	29	2	525	852	6	10	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar							

Az Önkormányzat 2018-tól saját intézménye keretein belül nyújtja az idősek nappali ellátása szolgáltatást, melynek során elsősorban a saját otthonukban élő idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosítunk lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezzük az ellátottak részére a napközbeni étkeztetést is. Az Önkormányzat jelenleg 15 fő ellátására rendelkezik működési engedéllyel.

Az időskorúak helyzetének bemutatásához elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy közülük hányan élnek egyedül. Az egyedülálló idős emberek talán a legkiszolgáltatottabb társadalmi csoport. Sajnos ilyen vonatkozású adat jelenleg még nem áll rendelkezésre, de a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai megkezdték az őrbottyáni időskorúak feltérképezését, mely új és pontosabb információkat nyújt majd számunkra, elősegítve ezzel a hatékony intézkedések megfogalmazását és végrehajtását.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A táblázat adatai azt mutatják, hogy a regisztrált munkanélküliek körülbelül egyharmada 55 év felett van és számuk/arányuk a 2019. évet kivéve folyamatosan nőtt az elmúlt években. Ők azok, akik talán a legnehezebben tudnak a munkaerőpiacon állást találni. A 2021. évben

valamennyi korosztályban, ha minimálisan is, de csökkent a nyilvántartott munkanélküliek száma.
Az adatokból azonban nem következtethetünk arra, hogy munkahelyi diszkrimináció állhat az 55 év felettiek munkanélküliségének hátterében.
Az adatokkal kapcsolatban azonban tisztában kell lennünk azzal a ténnyel, hogy a regisztrált álláskeresők száma nem fedi le a valóságban munka nélkül élőket. Az ügyintézők tapasztalatai szerint jelentős azoknak a száma, akik nem regisztrálnak a járási hivatal foglalkoztatási osztályán, hanem inkább a feketegazdaságban vállalnak munkát. Ez két szempontból is fokozott veszélynek teszi ki a csoportot, mivel egészségügyi ellátásra nem lesznek jogosultak, valamint a nyugdíjalapjuk se emelkedik.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	155	96	90	97	77	118
41-45 év (TS 042)	Fő	19	13	4	14	13	15
	%	12,26%	13,54%	4,44%	14,43%	16,88%	12,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	20	12	9	11	5	15
	%	12,90%	12,50%	10,00%	11,34%	6,49%	12,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	15	9	7	7	8	9
	%	9,68%	9,38%	7,78%	7,22%	10,39%	7,63%
56-60 év (TS 045)	Fő	30	19	15	13	4	15
	%	19,35%	19,79%	16,67%	13,40%	5,19%	12,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16	16	24	27	25	33
	%	10,32%	16,67%	26,67%	27,84%	32,47%	27,97%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Az élethosszig tartó tanuláshoz kapcsolódó programok településünkön nem jelennek meg. A tevékeny időskor nálunk inkább a kulturális, hagyományőrző célokkal összefüggésben alakult csoportokhoz kapcsolódik.
A közintézményekben való foglalkoztatás, illetve az idősek foglalkoztatását támogató egyéb programok azért nem rendelkeznek relevanciával, mivel az előző táblázatok azt mutatják, hogy településünkön nem jellemző a kor alapján való diszkrimináció a foglalkoztatásban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fenti adattáblákból nem következtethetünk arra, hogy diszkrimináció jelenik meg az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatban.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorúak közszolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított. A szociális alapszolgáltatásokat az arra rászorulók igénybe tudják venni és saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból,

mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában megkapják a szükséges segítséget. 2018-tól az idősek nappali ellátása keretében biztosít lehetőséget az idősek részére a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra.
A család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, a házi segítségnyújtás szakemberei és az önkormányzat dolgozói a szociális étkeztetés megszervezésével biztosítják az igények kielégítését.
Az egészségügyi alapellátáshoz minden korosztály egyenlő eséllyel fér hozzá, az időskorúak nem szenvednek hátrányt.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	989	0	10	21
2016	1 040	0	9	21
2017	1 077	0	12	19
2018	1 148	0	11	14
2019	1 195	7	12	11
2020	1 249	8	14	15
2021	1 283	7	9	15
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

Az önkormányzat hangsúlyt fektet arra, hogy a lakosságot rendszeresen tájékoztassa a településen történt eseményekről, rendezvényekről, továbbá olyan információkról, melyek a mindennapokat érintik (pl. házi segítségnyújtás igénybevétele, szemétszolgáltatás, háziorvosok rendelési ideje). Ezeket az információkat több csatornán juttatja el a lakossághoz, igénybe véve a modern technológia eszközeit, de nem felejtkezik el arról a korosztályról sem, akik nem használják napi rendszerességgel az internet lehetőségeit. Az idősebb korosztályt az azon háztartásokba ingyenesen eljuttatott havilapon keresztül éri el az önkormányzat, akik ezen igényüket az önkormányzat felé az igényfelmérés keretében jelezték.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Ahogy a helyzetelemzésben is kifejtettük településünkön két hagyományőrző csoport is működik, melynek tagjai zömmel az idősebb korosztályból kerülnek ki, bár törekednek arra, hogy minél több fiatalt vonjanak be, hiszen feladatuknak nem csak a hagyományok ápolását, hanem azok továbbadását is tekintik. Nem csak a helyi rendezvényeken lépnek fel, hanem az ország számos pontján öregbítik településünk hírnevét.
Az idősek kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított.

c) idősek informatikai jártassága

Nem rendelkezünk pontos és hiteles információval arról, hogy az idősebb korosztály milyen gyakorisággal és milyen szinten használja a számítógépet, de tapasztalataink szerint az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest elmaradottabb.

d) generációk közötti programok

A településen a rendezvények valamennyi korosztály számára kerülnek megrendezésre és meghirdetésre, a programok kialakításánál a különböző korosztályok igényeit igyekszünk mind szélesebb körben figyelembe venni. A 2020-as évtől az idősebb korosztály a világjárvány hatására bezárkózott, a programok tartásának lehetősége erőteljesen lekorlátozódott, amely az idősebb korosztály elmagányosodásához vezetett. Szerencsére ez a jelenség már nem annyira permanens. Az idősebb korosztály rendszeresen részt vesz a különböző városi rendezvényeken, ahol a település hagyományainak ápolásában, a fiatalokat is vonzó programok lebonyolításában is segédkeznek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat külön, az idősebb korosztályt célzó programokat nem indít, de a korosztály önszerveződő módon szervez programokat és vesz részt rendezvényeken.
Az idősek nappali ellátása keretében a szolgáltatást igénybe vevők számára tartalmas napközbeni elfoglaltságokat szerveznek a szolgálat munkatársai, mely terveink szerint folyamatosan bővülni fog, különös tekintettel arra, hogy az önkormányzatnak saját kisbusz áll a rendelkezésére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Nem rendelkezünk információval az egyedül élő időskorúak számát, helyzetét illetően	A családsegítő szolgálat közreműködésével az egyedül élő időskorúak feltérképezése
A településen nem áll rendelkezésre olyan időseket fogadó intézmény, amely az önmagukat ellátni már nem képes idősebb korosztály tagjait fogadni tudja	Idősotthon létesítéséhez szükséges források megteremtése érdekében pályázatok folyamatos nyomon követése, időseket ellátó intézmények megkeresése a probléma megoldásához szükséges együttműködés kialakítása érdekében
Nem rendelkezünk információval arról, hogy milyen kulturális programokra, tudásra van szüksége, igénye az idősebb korosztálynak	Kapcsolatfelvétel a nyugdíjas klubokkal, a hagyományőrző csoportokkal, igények felmérése, a támogató programok lehetőségének megvizsgálása
Az idős emberek gyakran válnak csalók célpontjaivá	A településen működő polgárőrség és lehetőség szerint a rendőrség bevonásával tájékoztató anyagok készítése, közzététele, előadások tartása, esetlegesen "forródrót" létrehozása

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény szerint fogyatékos az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.
A fogyatékossággal élők a legkiszolgáltatottabb, az esélyegyenlőség tekintetében a leginkább támogatásra szoruló csoport, ezért helyzetük pontos felmérése, igényeik és szükségleteik minél teljesebb ismerete révén nyújthatjuk számukra a legmegfelelőbb támogatást.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Őrbottyán speciális helyzetben van a fogyatékossággal élők tekintetében, mivel településünkön működik a Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosok Ápoló és Gondozó Intézménye, amely ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást és ápoló-gondozó célú lakóotthoni ellátást nyújt a fogyatékossággal élők számára. Az ellátás és az állapotuk miatt szükséges egyéb ellátások, pl. közgyógyellátás igénybevétele miatt a bentlakók állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkeznek Őrbottyánban, ezért a fogyatékossággal élők aránya magasabb, mint más hasonló nagyságú településen.
A fentieken túl a Máltai Szeretetszolgálat két házat is vásárolt a településen, ahol összesen immáron 20 fő fogyatékkal élő személy ellátását tudják biztosítani. 2022. év végén az önkormányzat a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel szociális ellátási szerződést kötött a településen lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező fogyatékos személyek részére támogató szolgáltatás biztosítása érdekében. A támogató szolgáltatás olyan szociális alapszolgáltatás, mely célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátása (ún. személyi segítés), illetve a közszolgáltatások elérésnek segítése (ún. szállítás). Egyelőre a szolgálat elsősorban a két támogatott lakhatásban élő ellátott számára tudja nyújtani a szolgáltatást, de hosszútávon, a kapacitások függvényében nyitott arra, hogy a település más, fogyatékkal élő lakosai részére is nyújtsa a szolgáltatást.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	79	74	153
2016	73	81	154
2017	76	82	158
2018	73	82	155
2019	73	87	160
2020	70	80	150
2021	65	83	148
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal azzal kapcsolatban, hogy településünkön, milyen a fogyatékossággal élők foglalkoztatása, nincs olyan cég Őrbottyánban, amely kifejezetten fogyatékkal élőket foglalkoztat. A család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai az őket felkereső fogyatékossággal élőknek természetesen segítenek álláslehetőség felkutatásában, illetve folyamatos kapcsolattartással segítik abban, hogy munkáját meg is tudja tartani.

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékkal élők részére biztosított foglalkoztatási forma, bár természetesen önkormányzatunk nem zárja ki annak lehetőségét, hogy fogyatékossággal élőt alkalmazzon, amennyiben élni tudunk a közfoglalkoztatás lehetőségével. Ugyanakkor az önkormányzat elsősorban településüzemeltetéshez kötődő munkákra tudja felvenni a közfoglalkoztatásban részt venni kívánókat és ezeket a munkákat (pl. fűnyírás, ároktakarítás) egy fogyatékossággal élő a legtöbb esetben állapota miatt nem tudja ellátni.
Ráadásul a foglalkoztatást szervező nem tartja nyílván a fogyatékossággal élő személyeket, ezért az adatszolgáltatás, illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékossággal élők száma nem vizsgálható.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Kimondottan a fogyatékkal élő személyek részére a településen munkavállalást segítő program nem működik.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk információkkal arról, hogy településünkön a fogyatékossággal élőket hátrányos megkülönböztetés érné a foglalkoztatás terén. Ugyanakkor arról sem rendelkezünk adattal, hogy mekkora a munkanélküliek aránya a fogyatékossággal élők körében.
Hátrányos megkülönböztetés miatti panasszal nem élt még senki az önkormányzat ellen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Ahogy fentebb is leírtuk településünkön működik a Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosok Ápoló és Gondozó Intézménye, amely ápolást gondozást nyújtó intézményi ellátást és ápoló-gondozó célú lakóotthoni ellátást nyújt a fogyatékossággal élők számára.
A különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) támogatást adó támogató szolgálat, mely az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az önérdekérvényesítést településünkön nem működik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A 7.1.1. számú táblázatban foglaltakon túl a fogyatékossággal élők részére nyújtható egyéb ellátások megállapítása (fogyatékossági támogatás, rokkantsági járadék, közlekedési kedvezmény, parkolási igazolvány) nem az önkormányzat hatásköre, ezért azokról adatokkal nem rendelkezünk. Sajnos a HEP helyzetelemzését segítő TEIR adatbázis sem nyújtja a szükséges információkat.

Az önkormányzat által biztosított szociális alapszolgáltatásokhoz a fogyatékossággal élők is ugyanúgy hozzáférhetnek, mint bármely állampolgár. Az önkormányzat a szociális étkeztetés jogosultsági feltételeinek meghatározásakor arra törekedett, hogy elsősorban azok részesülhessenek támogatásban, akik egészségi állapotuk, fogyatékosságuk miatt képtelenek saját maguk ellátására. Ennek érdekében a szociális étkeztetésben részesülők egy részének az ebédet házhoz is szállítja.

Az önkormányzat rendelkezésére álló információk szerint a szakosított ellátási formák igénybevétele, az integráltan nem oktatható gyermekek ellátása okoz problémát, ezt részletesebben a gyermekekről szóló fejezetben fejtettük ki.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Az egészségügyi ellátások akadálymentes elérhetősége a településen biztosított, speciális ellátást nyújtó egészségügyi ellátás a településen nem elérhető, az önkormányzat rendszerszerűen a környező településeken elérhető ellátások elérésében nem tudja a célcsoportot segíteni, ugyanakkor igyekszik a lehetőségek feltérképezésére a célcsoport segítése érdekében.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek nagy része akadálymentesített. A polgármesteri hivatal, a GAMESZ és a Szolgálat épülete mozgáskorlátozottak számára megközelíthető, parkoló is ki van alakítva. A bölcsőde, az általános iskola, a háziorvosi és a gyermekorvosi rendelő, a gyógyszertár, a sportpályához kialakított öltöző és mosdó helyiségek szintén akadálymentesítettek. Továbbra is kialakításra vár az óvoda és a művelődési ház akadálymentesítése.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférésre, a szolgáltató épületek akadálymentesítettségére az előző pontnál írtak érvényesek.
Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség tekintetében még van előttünk feladat, mivel az önkormányzat honlapja jelenleg nem érhető el akadálymentes verzióban.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az őrbottyáni munkahelyek akadálymentesítettségéről információval nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedést a Volánbusz és a MÁV járataival tudják igénybe venni a település lakó, ezért azok akadálymentességére az önkormányzatnak ráhatása nincsen, de a buszok és a vonatok jó része már alacsony padozatú.
A járdák akadálymentesítettsége tekintetében szintén vannak még feladatai az önkormányzatnak. Sajnos több utcában a járdákon nem lehet kerekesszékkel közlekedni, valamint a szilárd útburkolattal nem rendelkező utcákban az úton csak motoros székkel tudnak közlekedni. A parkok akadálymentesítettsége biztosított.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.)

Településünkön speciális helyi közlekedési lehetőség nem működik. Önkormányzatunk az Szt. alapján nem köteles fogyatékosok nappali intézményének fenntartására, szükség esetén feladat-ellátási szerződés kötésével segíti a rászorulókat.
A településen fogyatékossággal nem csak felnőttek, hanem gyermekek is élnek, akik fejlődése, koruknak és állapotuknak megfelelő ellátás biztosítása jelenleg nem megoldott. Az integráltan nem oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása az állam feladata, de önkormányzatunk felelősséget érez a gyermekek fejlődésének biztosításáért.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció érvényesítése érdekében szükséges információkkal nem rendelkezünk, pedig fontos lenne annak feltárása, hogy a szolgáltatást nyújtó és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen szervezett programok a fogyatékossággal élők számára is elérhetőek, külön ennek a célcsoportnak szervezett programok nincsenek.

7.5. A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település, valamint az internetes felületek akadálymentesítése még nem teljesen megoldott, az önkormányzat folyamatosan keresi a fejlesztési lehetőségeket ezen a területen.

7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A fogyatékossággal élő gyermekeket, családokat a napi életvitelben, problémák megoldásában nem tudjuk támogatni	Növelni a fogyatékossággal élő gyermekek, családok támogatását. Annak ellenére, hogy nem kötelező feladatellátás, meg kell találni azokat a lehetőségeket, amelyek révén a fogyatékossággal élő gyermekeket (családokat) támogatni tudjuk.
Megközelíthetetlenség, infrastruktúra (pl. közvilágítás, útburkolat stb.) hiánya	Fogyatékossággal élők ellátási lehetőségeinek bővítése, az ellátás infrastrukturális igényeinek megteremtése
Nem rendelkezünk adatokkal arról, hogy a fogyatékossággal élők megkapnak-e minden információt ahhoz, hogy a számukra biztosított ellátásokat megkaphassák	A fogyatékossággal élők által igényelhető ellátásokról tájékoztatók készítése, azok hozzáférhetővé tétele a hivatal, a családsegítő szolgálat épületében, továbbá a honlapon.
Az önkormányzat honlapja jelenleg nem érhető el akadálymentes verzióban	Az önkormányzat honlapja akadálymentes verziójának megteremtése a célcsoport megfelelő tájékoztatottságának biztosítása érdekében

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete sok esetben nem megoldott	Nyári gyermekfelügyelet, táboroztatás szervezése iránti igény felmérése, helyi civil szervezetekkel, egyházakkal kapcsolatfelvétel a közös és költséghatékony megvalósítás érdekében, középiskolás diákok közösségi szolgálat keretében történő foglalkoztatása érdekében felmérés végzése
A településen nincsenek helyi buszjáratok, a közszolgáltatások „akadálymentes” elérése ennek hiányában saját gépjárművel nem rendelkező családok (gyermekek), időskorúak számára nehézkes	Helyi tömegközlekedés kialakítása lehetőségeinek felmérése, egyeztetés az arra illetékes szakhatóságokkal, költségek becslése
Néhány közintézmény akadálymentes megközelítése nem biztosított	Közintézmények akadálymentesítése érdekében pályázati lehetőségek feltérképezése
A településen megnövekedett gyermeklétszámra tekintettel a védőnői és gyermekorvosi ellátás túlterhelt	Új védőnői, gyermekorvosi körzet(ek) kialakítása

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

2013-ban, a település közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának készítése kapcsán szembesültünk azzal a ténnyel, hogy a helyi szervezetek nagy része nehezen mozgósítható. Ez az elmúlt évek során sajnos kevéssé változott, személyes és rendszeres kapcsolattartás lehetne a megoldás arra, hogy a tendencia pozitív irányba módosuljon.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

A civil szervezetek, egyházak és az önkormányzat együttműködése zavartalan. Az Önkormányzat és az önszerveződő szervezetek, alapítványok, egyesületek között a helyben biztosítható közfeladatok ellátására feladat-ellátási szerződések kerültek megkötésre, ezekkel is színesítve a település mind kulturális, mind sport tevékenységét, eseményeit, valamint hozzájárulva egyes feladatok ellátásához (pl. közreműködés a közbiztonsági feladatokban).

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában egyaránt együttműködik az egyházakkal és a helyi civil szervezetekkel, különösen a gyermekek napközbeni ellátása, valamint a kultúra területén. Szorosabb együttműködésre is van példa, a helyi polgárőrséggel együttműködési megállapodás került aláírásra a közbiztonsági feladatok ellátása érdekében.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkóztatást segítő közös programok bemutatása

Az első fejezetben kifejtettük, hogy önkormányzatunk köznevelési feladatát társulásban látja el. A célcsoportok támogatását leginkább a szociális alapszolgáltatásokat nyújtó intézményünk végzi, melynek létrehozásakor célként került megfogalmazásra, hogy a jövőben térségi szerepkört szeretnénk betölteni.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Őrbottyánban nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A települést bemutató fejezetben felsoroltuk és bemutattuk azokat a civil szervezeteket, melyek településünkön működnek. Abból látható, hogy a sporttal foglalkozó civil szervezetek főként a gyermekeket célozzák, míg a hagyományőrző csoportok elsősorban az idősebbeknek nyújtanak tartalmas időtöltést. Arról nem rendelkezünk információkkal, hogy az esélyegyenlőség szempontjai milyen mértékben érvényesülnek munkájuk során, de ezzel összefüggő panasszal nem keresték meg az önkormányzatot.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők jelenleg nem vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés elkészítésében a hivatalban a szociális területen dolgozó munkatársak, a szociális szolgálat intézményvezetője és a témában illetékes képviselő-testületi bizottság elnöke vett részt.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket az állampolgárok megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

Őrbottyánban a helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata, valamint új helyi esélyegyenlőségi program alkotása során szervezésre kerül HEP Fórum a társhatóságok, civil szervezetek, egyházak, valamint a célcsoportokkal foglalkozó intézmények vezetőinek, képviselőinek bevonásával.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

10. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportok problémáira irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A lakosság ismeretei hiányosak a településen, környező településeken rendelkezésre álló üres álláshelyek vonatkozásában	Helyi foglalkoztatás ösztönzése a foglalkoztatási hivatal által rendelkezésre bocsátott üres álláshelyeket tartalmazó listák rendszeres közzétételével, állásbörzék tartásával. Üres álláshelyeket tartalmazó, hetente frissítésre kerülő adatbázis létrehozása. Ezen adatbázis segítségével a helyi lakosok naprakész információt kaphatnak a helyi, illetve környékbeli aktuális álláslehetőségekről, a helyi vállalkozók így könnyebben találhatnak megfelelő munkavállalót. Állásbörzék tartása.
	A közfoglalkoztatás intézménye kevéssé ismert a településen	Forrásteremtés a közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelésére, önfenntartó közfoglalkoztatás létrehozása, mely megtermeli azt a tőkét, melyből a közfoglalkoztatottak bére fizethető.
	Lakhatási krízisbe került rászorulóknak, a hajléktalanság megelőzése érdekében átmeneti ellátást jelenleg nem tud az önkormányzat biztosítani.	Lakhatási krízisbe került rászorulóknak, a hajléktalanság megelőzése érdekében átmeneti ellátás nyújtható, átmeneti otthon formájában, minimális összegű térítési díj ellenében. (A szolgáltatás kizárólag a

		lakhatás biztosítását tartalmazza). Olyan ingatlanok felkutatása, melyben kialakítható egy átmeneti ellátást – kizárólag lakhatást – nyújtó otthon; a rendszeres lakhatási támogatás kiterjesztése a minimális összegű térítési díj összegére.
	A mélyszegénységben élők és szociálisan rászorulók pontos száma nem ismert a településen	A településen és környezetében működő civil szervezetekkel a lehetséges együttműködés lehetőségeinek feltérképezése, kidolgozása
	Megnövekedett az állampolgárok adósságállománya, a közüzemi költségek megnövekedése pedig további indikátorként hat ebben a folyamatban	Adósságkezelési program létrehozása és működtetése
Gyermekek	Az integráltan nem oktatható (korai fejlesztésben már nem részesülő) gyermekek nevelése, oktatása nem megoldott	Olyan szociális szolgáltatók felkutatása, amelyek az integráltan nem oktatható gyermekek megfelelő oktatási intézménybe történő eljuttatásában az ilyen gyermeket nevelő szülőket segíteni tudják, tájékoztatás ezen intézmények gyermekek számára bentlakást is (teljes ellátást, folyamatos gyógypedagógiai felügyeletet) biztosító lehetőségeiről
	A bölcsődés korú gyermekek nappali ellátása nem teljeskörűen megoldott, a bölcsődei férőhelyek száma nem elegendő	További bölcsődei férőhelyek létrehozása, hogy a hároméves nél fiatalabb gyermekek elhelyezése biztosítva legyen, amikor a szülők dolgoznak, jelenlegi bölcsődei foglalkoztatók fejlesztése
	Fiatalkorúak körében csellengés, lemorzsolódás veszélye	Olyan közösségi terek kialakítása lehetőségeinek feltérképezése, amely lehetővé teszi a fiatalok felügyelt, minőségi időtöltését
	Szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőoktatási képzésből való kimaradása	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozás

	Fiatalok lemorzsolódása, elkallódása	Programok, előadások szervezése, lebonyolítása, együttműködés kialakítása hatóságokkal, szervezetekkel, pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése
Idősek	Nem rendelkezünk információval az egyedül élő időskorúak számát, helyzetét illetően	A családsegítő szolgálat közreműködésével az egyedül élő időskorúak feltérképezése
	A településen nem áll rendelkezésre olyan időseket fogadó intézmény, amely az önmagukat ellátni már nem képes idősebb korosztály tagjait fogadni tudja	Idősotthon létesítéséhez szükséges források megteremtése érdekében pályázatok folyamatos nyomon követése, időseket ellátó intézmények megkeresése a probléma megoldásához szükséges együttműködés kialakítása érdekében
	Nem rendelkezünk információval arról, hogy milyen kulturális programokra, tudásra van szüksége, igénye az idősebb korosztálynak	Kapcsolatfelvétel a nyugdíjas klubokkal, a hagyományőrző csoportokkal, igények felmérése, a támogató programok lehetőségének megvizsgálása
	Az idős emberek gyakran válnak csalók célpontjaivá	A településen működő polgárőrség és lehetőség szerint a rendőrség bevonásával tájékoztató anyagok készítése, közzététele, előadások tartása, esetlegesen "forródrót" létrehozása
Nők	A 3 év alatti, valamennyi bölcsődei ellátást igénylő gyermeket helyben nem tudjuk ellátni	A bölcsőde folyamatos és gazdaságos, megfelelő színvonalú fenntartásához, működtetéséhez szükséges források keresése, pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, bölcsődék építése
	Településünkön nem működik krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	A krízis helyzetbe került anyák részére átmeneti otthon biztosítása. Olyan ingatlanok felkutatása, melyben kialakítható pl. egy átmeneti otthon; pályázati források felkutatása a kialakításhoz

		szükséges anyagi feltételek megteremtéséhez.
	Nem rendelkezünk információval azon szervezetek vonatkozásában, amelyek célzottan a nők problémáival foglalkoznak, azok kezelésében tudnak segítséget nyújtani	Kapcsolatfelvétel olyan helyi társadalmi szervezetekkel, melyek a nők problémáival foglalkoznak, a nők problémáinak kezelésében tudnak segítséget nyújtani, fórumok, tájékoztatók tartása
Fogyatékkal élők	A fogyatékossággal élő gyermekeket, családokat a napi életvitelben, problémák megoldásában nem tudjuk támogatni	Növelni a fogyatékossággal élő gyermekek, családok támogatását. Annak ellenére, hogy nem kötelező feladatellátás, meg kell találni azokat a lehetőségeket, amelyek révén a fogyatékossággal élő gyermekeket (családokat) támogatni tudjuk.
	Megközelíthetetlenség, infrastruktúra (pl. közvilágítás, útburkolat stb.) hiánya	Fogyatékossággal élők ellátási lehetőségeinek bővítése, az ellátás infrastrukturális igényeinek megteremtése
	Nem rendelkezünk adatokkal arról, hogy a fogyatékossággal élők megkapnak-e minden információt ahhoz, hogy a számukra biztosított ellátásokat megkaphassák	A fogyatékossággal élők által igényelhető ellátásokról tájékoztatók készítése, azok hozzáférhetővé tétele a hivatal, a családsegítő szolgálat épületében, továbbá a honlapon.
	Az önkormányzat honlapja jelenleg nem érhető el akadálymentes verzióban	Az önkormányzat honlapja akadálymentes verziójának megteremtése a célcsoport megfelelő tájékoztatottságának biztosítása érdekében
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete sok esetben nem megoldott	Nyári gyermekfelügyelet, táboroztatás szervezése iránti igény felmérése, helyi civil szervezetekkel, egyházakkal kapcsolatfelvétel a közös és költséghatékony megvalósítás érdekében, középiskolás diákok közösségi szolgálat keretében történő foglalkoztatása érdekében felmérés végzése
	A településen nincsenek helyi buszjáratok, a közszolgáltatások „akadálymentes” elérése ennek hiányában saját gépjárművel nem	Helyi tömegközlekedés kialakítása lehetőségeinek felmérése, egyeztetés az arra

	rendelkező családok (gyermekek), időskorúak számára nehézkes	illetékes szakhatóságokkal, költségek becslése
	Néhány közintézmény akadálymentes megközelítése nem biztosított	Közintézmények akadálymentesítése érdekében pályázati lehetőségek feltérképezése
	A településen megnövekedett gyermeklétszámra tekintettel a védőnői és gyermekorvosi ellátás túlterhelt	Új védőnői, gyermekorvosi körzet(ek) kialakítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a korábbi évek gyakorlata szerint éljenek együtt a település lakosaival, a nemzetiségi kérdés ne problémaként jelenjen meg.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megismerhessék azokat a támogatási formákat (önkormányzati támogatások, állami támogatások, közfoglalkozatás stb.), melyek segítséget nyújthatnak az életszínvonaluk emeléséhez.
Kiemelt területnek tartjuk, hogy megoldjuk a gyermekek bölcsődei ellátását, valamint a szociális háló felállítása keretében reális képet kapjunk a településen élő (halmozottan) hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek számára. Továbbá fontos, hogy az integráltan nem oktatható gyermekek nevelését, oktatását szem előtt tartva olyan intézményrendszert építsen ki az Önkormányzat, amely képes a fogyatékossággal élő gyermekek ellátására, ennek eléréséig annak lehetőségeit keresve, hogyan tudjuk segíteni ezen családokat a speciális intézménybe történő eljutásban.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek felkutatására, segítésére. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az idősek az állami és önkormányzati támogatásokat megismerhessék, feltételek megléte esetén igénybe vehessék. Nagy figyelmet fordítunk a kulturális eseményeken való részvételük növelésére.
Elengedhetetlennek tartjuk a krízishelyzetbe került nők segítését.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők feltérképezésére, tájékoztatására az önkormányzati támogatásokat illetően, valamint a munkaerőpiacra való belépésükre.

2. ÖSSZEGZŐ TÁBLÁZAT - A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Nyári, rendszeresen szervezett gyermekfelügyelet,	A nyári szünidőben a gyermekek felügyelete sok esetben nem megoldott	Igény esetén a gyermekek szünidei felügyeletének biztosítása annak érdekében, hogy	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	Nyári gyermekfelügyelet, táboroztatás szervezése iránti igény felmérése, helyi civil szervezetekkel,	polgármester, humánügyi bizottság elnöke	2027.12.31.	Bejelentett igények száma	Helyi civil szervezetek, szerveződések, egyházak képviselőinek, humánügyi bizottság elnökének, tagjainak, a hivatal munkavállalóinak	Együttműködés folyamatos fenntartása, a finanszíro-	nem releváns

	gyermekek táboroztatásának biztosítása		tudjanak a szülők dolgozni, a gyermekek pedig minőségi időt eltölteni.			egyházakkal kapcsolatfelvétel a közös és költséghatékony megvalósítás érdekében, középiskolás diákok közösségi szolgálat keretében történő foglalkoztatása érdekében felmérés végzése				részvétele, forrás (önerő és/vagy pályázat, hivatkozott szervezetek által nyújtott pénzbeni vagy természetbeni támogatás) biztosítása szükséges TOP_Plusz-1.2.1-21 kódú pályázaton elnyert támogatás révén multifunkcionális közösségi és sportközpont kialakítása kezdődött meg Őrbottyán Városában, amely hosszabb távon megfelelő helyszínt biztosíthat a célcsoportot érintő probléma megoldásában	zás lehetőségeinek folyamatos keresése, egyeztetések biztosítása	
2	Helyi tömegközlekedés kialakítása	A településen nincsenek helyi buszjáratok, a közszolgáltatások „akadálymentes” elérése ennek hiányában saját gépjárművel nem rendelkező családok	Helyi tömegközlekedés kialakítása	nem releváns	nem releváns	Helyi tömegközlekedés kialakítása lehetőségeinek felmérése, egyeztetés az arra illetékes szakhatóságokkal,	polgármester, pénzügyi és településfejlesztési bizottság elnöke	2027.12.31.	helyi tömegközlekedést igénybe vevők száma	Elsődlegesen humánerőforrást igényel a hivatal részéről a kialakítás lehetőségeinek felmérése, illetékes szakhatóságokkal az együttműködés kialakítása, megvalósítás esetén pénzügyi (saját és/vagy	Humán erőforrás biztosítása, pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás biztosítása	nem releváns

		(gyermekek), időskorúak számára nehézkes				költségek becslése				pályázati) forrás, támogatás		
3	Még nem akadálymentes közintézmények akadálymentesítése	Néhány közintézmény akadálymentes megközelítése nem biztosított	Valamennyi közintézmény akadálymentes megközelíthetőségének biztosítása	nem releváns	nem releváns	Közintézmények akadálymentesítése érdekében pályázati lehetőségek feltérképezése	polgármester, pénzügyi és településfejlesztési bizottság elnöke	2027.12.31.	akadálymentes közintézmények száma	pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás		
4	Új védőnői, gyermekorvosi körzet kialakítása	A településen megnövekedett gyermeklétszámra tekintettel a védőnői és gyermekorvosi ellátás túlterhelt	Új védőnői és gyermekorvosi körzet(ek) kialakítása feltételeinek feltérképezése, kialakítása	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	Új védőnői, gyermekorvosi körzet(ek) kialakítása	polgármester, pénzügyi és településfejlesztési bizottság elnöke	2027.12.31.	ellátás zökkenőmentessége, egyensúlya	Humán és pénzügyi erőforrás a körzetek, működéshez szükséges infrastruktúra kialakításához	Humán erőforrás biztosítása, pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás biztosítása	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Helyi foglalkoztatás növelése	A lakosság ismeretei hiányosak a településen, környező településeken rendelkezésre	A helyi foglalkoztatás növelése, amely révén stabilabbá	Munkahelyi adatbázis létreho-	nem releváns	Helyi foglalkoztatás összetönzése a foglalkoztatási hivatal által rendelkezésre bo-	pénzügyi és településfejlesztési bizottság	2027. 12. 31.	Az őrbottyáni lakcímmel rendelkező munkanél-	humánerőforrás adatbázis kezeléséhez, rendszeres közzétételéhez, állásbörze megtar-	Folyamatosan tájékoztatni a helyi lakosokat az adatbázis	nem releváns

		álló üres álláshelyek vonatkozásában	válhat a családok anyagi helyzete	zása, állásbörze tartása		csátott üres álláshelyeket tartalmazó listák rendszeres közzétételével, állásbörzék tartásával. Üres álláshelyeket tartalmazó, hetente frissítésre kerülő adatbázis létrehozása. Ezen adatbázis segítségével a helyi lakosok naprakész információt kaphatnak a helyi, illetve környékbeli aktuális álláslehetőségekről, a helyi vállalkozók így könnyebben találhatnak megfelelő munkavállalót. Állásbörzék tartása.	elnöke, aljegyző		küliek számának csökkenése	tásához, anyagi erőforrás biztosítása a fenntartáshoz	létéről, állásbörzékről	

2	Közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelése	A közfoglalkoztatás intézménye kevéssé ismert a településen	A közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelésével csökken a munkanélküliek száma a településen, valamint az adósságfelhalmozás is csökken.	Közfoglalkoztatási terv	nem releváns	Forrásteremtés a közfoglalkoztatásban részt vevők számának növelésére, önfenntartó közfoglalkoztatás létrehozása, mely megtermeli azt a tőkét, melyből a közfoglalkoztatottak bére fizethető.	polgármester	2027. 12. 31.	közfoglalkoztatotti létszám, munkanélküliségi ráta	START-munka lehetőségének megteremtése, melyhez első lépésként pénzügyi erőforrás szükséges	Önellátó közfoglalkoztatás létrehozása után lehetőség van akár az önkormányzat konyháját ellátni zöldségekkel stb, vagy akár eladás is lehetséges.	nem releváns
3	Szociális lakhatás biztosítása - átmeneti ellátást biztosító rendszer	Lakhatási krízisbe került rászorulóknak, a hajléktalanság megelőzése érdekében átmeneti ellátást jelenleg nem tud az önkormányzat biztosítani.	A lakhatás terén krízishelyzetbe került rászorulók segítése.	nem releváns	nem releváns	Lakhatási krízisbe került rászorulóknak, a hajléktalanság megelőzése érdekében átmeneti ellátás nyújtható, átmeneti otthon formájában, minimális összegű térítési díj ellenében. (A szolgáltatás	humánügyi Bizottság elnöke	2027. 12. 31.	lakhatást nyújtó átmeneti otthonok száma	pénzügyi erőforrás szükséges a lakások kialakításához (esetleg pályázati lehetőségek), rendszeres lakhatási támogatás kiterjesztése a térítési díj összegére	pályázati lehetőség esetén forrás biztosítása	nem releváns

						kizárólag a lakhatás biztosítását tartalmazza). Olyan ingatlanok felkutatása, melyben kialakítható egy átmeneti ellátást – kizárólag lakhatást – nyújtó otthon; a rendszeres lakhatási támogatás kiterjesztése a minimális összegű térítési díj összegére.						
4	Együttműködés helyi civil szervezetekkel	A mélyszegénységben élők és szociálisan rászorulók pontos száma nem ismert a településen	Szociálisan rászoruló lakosok feltérképezése	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	A településen és környezetében működő civil szervezetekkel a lehetséges együttműködés lehetőségeinek feltérképezése, kidolgozása	humánügyi bizottság elnöke, Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat intézményvezető	2027. 12. 31.	közös segítő akciók száma	A család- és gyermekjóléti szolgáltató, az önkormányzat munkatársai és a civil szervezetek összefogása szükséges	Az együttműködés folyamatos fenntartása, rendszeres felülvizsgálata	nem releváns

5	Adósság-kezelési szolgálta-tás kialakí-tása	Megnövekedett az állampolgárok adósságállománya, a közüzemi költsé-gek megnövekedése pedig további indikátorként hat ebben a folyamat-ban	Adósságke-zelési prog-ram kidolgo-zása, külö-nösen a la-káscélú pénzintézeti hiteltartozás és a köz-üzemi szám-latartozások rendezésére	Lakás-célú pénzin-tézeti hiteltar-tozás és köz-üzemi díjtarto-zások csök-kentése	Szol-gálta-táster-vezési kon-cepció	Adósságkeze-lési program létrehozása és működtetése	Képvi-selő-test-ület	2027.12.31.	támogatottak száma	pénzügyi lehetőség függvényében, költség-vetés tervezésekor, pá-lyázati lehetőségek	Költségve-tési és/vagy pá-lyázati for-rás esetén a program segítségé-vel a mély-szegény-ségben élők lakha-tási helyze-tének javí-tása, a lak-hatás biz-tonságának emelése	nem rele-váns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Integráltan nem oktat-ható gyer-mekek ne-velése	Az integráltan nem oktatható (korai fejlesztésben már nem részesülő) gyermekek neve-lése, oktatása nem megoldott	Az integrál-tan nem ok-tatható (ko-rai fejlesz-tésben már nem része-sülő) gyer-mekek neve-lési, oktatási	nem re-leváns	nem rele-váns	Olyan szociális szolgáltatók felkutatása, amelyek az in-tegráltan nem oktatható gyer-mekek megfe-lelő oktatási in-tézménybe tör-ténő eljuttatásá-ban az ilyen	polgár-mester, Őrboty-tyáni Se-gítő Kéz Szociális Szolgálat intéz-ményve-zető	2027. 12. 31.	tanuló fo-gyatékkal élő gyerme-kek száma	család- és gyermekjól-éti szolgáltató, önkor-mányzati támogatás, pályázatok, hivatali munkatársak	Humán erőforrás biztosítása, pénzügyi (saját és/vagy pá-lyázati) forrás biz-tosítása	nem rele-váns

			lehetőségének biztosítása			gyermeket nevelő szülőket segíteni tudják, tájékoztatás ezen intézmények gyermekek számára bentlakást is (teljes ellátást, folyamatos gyógypedagógiai felügyeletet) biztosító lehetőségeiről						
2	Újabb bölcsődék építése, már meglévő bölcsődék fejlesztése	A bölcsődés korú gyermekek nappali ellátása nem teljeskörűen megoldott, a bölcsődei férőhelyek száma nem elegendő	Bölcsődei férőhelyek bővítése, a hároméves-nél fiatalabb gyermekek megfelelő felügyeletének, foglalkoztatásának biztosítása.	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	További bölcsődei férőhelyek létrehozása, hogy a hároméves-nél fiatalabb gyermekek elhelyezése biztosítva legyen, amikor a szülők dolgoznak, jelenlegi bölcsődei foglalkoztatók fejlesztése	képviselő-testület	2027. 12. 31.	A gyermekek ellátása, megfelelő eszközökkel történő fejlesztése megoldott lesz.	Mind személyi, mind pénzügyi forrást biztosítani kell, fejlesztéshez szükséges eszközök beszerzésére pályázati lehetőségek keresése PM_BOLCSODEFEJLESZTES_2019 és RRF-1.1.2-2021 kódú pályázatokon elnyert támogatásokból két új 48 férőhelyes, 4 gyermekszobás bölcsőde építése Őrbottyánban – a 2.	költségvetési fedezet biztosítása (saját és/vagy pályázati forrás útján)	nem releváns

										bölcsőde építése megkezdődött, a 3. tervezési szakaszban van		
3	Fiatalok számára szabadidős tevékenység folytatására alkalmas, felügyelt közösségi tér/terek kialakítása	Fiatalkorúak körében csellengés, lemorzsolódás veszélye	Hátránykompenzáció, lemorzsolódással veszélyeztett fiatalok visszavezetése a közösségbe	nem releváns	nem releváns	Olyan közösségi terek kialakítása lehetőségeinek feltérképezése, amely lehetővé teszi a fiatalok felügyelt, minőségi időtöltését	polgármester, humánügyi bizottság elnöke, pénzügyi és településfejlesztési bizottság elnöke	2027.12.31.	az intézkedés célját képező közösségi terek száma	pályázati, önkormányzati költségvetési forrás, civil szervezetek támogatása, felügyelet megvalósítása TOP_Plusz-1.2.1-21 kódú pályázaton elnyert támogatás révén multifunkcionális közösségi és sportközpont kialakítása kezdődött meg Őrbottyán Városában	megfelelő (saját és/vagy pályázati) forrás biztosítása, civil szervezetek együttműködésének kialakítása	nem releváns
4	Fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása	Szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőoktatási képzésből való kimaradása	Azon szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok anyagi támogatása, akik önerőből a felsőoktatási képzésben nem, vagy csak nehézségek	nem releváns	nem releváns	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozás	humánügyi előadó	2027.12.31.	ösztöndíjban részesített fiatalok száma	humánerőforrás a csatlakozás megvalósítása érdekében	humánerőforrás biztosítása esetén folyamatos	nem releváns

			árán tudnak részt venni									
5	Egészségtudatosságot fejlesztő programok, a fiatalkorúakat veszélyeztető alkohol, drog és dohányzás leszoktató programok, előadások szervezése	Fiatalok lemorzsolódása, elkallódása	Fiatalkorúak orientációja egy egészségtudatosabb életvitel felé erre irányuló programok, előadások szervezésével, lebonyolításával	nem releváns	nem releváns	Programok, előadások szervezése, lebonyolítása, együttműködés kialakítása hatóságokkal, szervezetekkel, pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése	humánügyi bizottság elnöke	2027.12.31.	programokon, előadásokon résztvevő fiatalok száma	Az intézkedés megvalósításához szükséges programokat, előadásokat szervező hatóságokkal, szervezetekkel az együttműködés kialakítása elsődlegesen humánerőforrást igényel, pályázati lehetőségek TOP_Plusz-1.2.1-21 kódú pályázaton elnyert támogatás révén multifunkcionális közösségi és sportközpont kialakítása kezdődött meg Őrbottyán Városában	Humán erőforrás biztosítása, pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás biztosítása	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Meglévő bölcsőde fenntartása, működtetése, új bölcsődék építése	A 3 év alatti, valamennyi bölcsődei ellátást igénylő gyermeket helyben nem tudjuk ellátni	A helyi gyermekek bölcsődei elhelyezésének megoldása, a háromévesnél fiatalabb	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	A Bölcsődék folyamatos és gazdaságos, megfelelő színvonalú fenntartásához, működtetéséhez	polgármester, bölcsőde intézményvezető	2027. 12. 31.	Meglévő bölcsőde fenntartása, gazdaságos működtetése, újabb bölcsődék építése, nő a	pályázati forrás, önkormányzati önerő, bölcsődei dolgozók alkalmazása PM_BOLCSODEFEJLESZTES_2019 és RRF-1.1.2-2021 kódú	Bölcsődék folyamatos és gazdaságos fenntartása, működtetése, új böl-	nem releváns

			gyermekek megfelelő felügyeletének biztosítása, amíg a szülők dolgoznak. Lehetőség nyílik a nőknek a munkaerőpiacra szülés után könnyebben visszakerülni.			szükséges források keresése, pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, bölcsődék építése			településen a foglalkoztatottság	pályázatokon elnyert támogatásokból két új 48 férőhelyes, 4 gyermekszobás bölcsőde építése Őrbottyánban – a 2. bölcsőde építése megkezdődött, a 3. tervezési szakaszban van	csődei férőhelyek száma	
2	Családok átmeneti otthonának kialakítása	Településünkön nem működik krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	A krízis helyzetbe került anyák segítése	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	A krízis helyzetbe került anyák részére átmeneti otthon biztosítása. Olyan ingatlanok felkutatása, melyben kialakítható pl. egy átmeneti otthon; pályázati források felkutatása a kialakításhoz szüksé-	képviselő-testület, humánügyi bizottság elnöke	2027. 12. 31.	átmeneti otthonok száma	Pályázatok felkutatása, melyek az átmeneti otthonok kialakítására irányulnak	költségvetési fedezet biztosítása a fenntartáshoz	nem releváns

						ges anyagi feltételek megteremtéséhez						
3	Társadalmi kapcsolatok felkutatása	Nem rendelkezünk információval azon szervezetek vonatkozásában, amelyek célzottan a nők problémáival foglalkoznak, azok kezelésében tudnak segítséget nyújtani	A nők problémáiban való segítség: pszichikai, munkavállalási, jövedelembeosztási	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	Kapcsolatfelvétel olyan helyi társadalmi szervezetekkel, melyek a nők problémáival foglalkoznak, a nők problémáinak kezelésében tudnak segítséget nyújtani, fórumok, tájékoztatók tartása	Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat intézményvezető	2027. 12. 31.	nők foglalkoztatottságának növekedése, a családon belüli erőszak csökkenése	család és gyermekjóléti szolgálat, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés	a kiépített kapcsolatrendszer fenntartása	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Szociális térkép létrehozása	Nem rendelkezünk információval az egyedül élő idős-korúak számát, helyzetét illetően	A segítségre szoruló idős-korúak feltérképezése	Szolgáltatástervezési koncepció	nem releváns	A családsegítő szolgálat közreműködésével az egyedül élő időskorúak feltérképezése	Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat intézményvezető	2027. 12. 31.	Javítani az időskorúak szociális helyzetét azzal, hogy a családsegítő szolgálat megismeri azokat az időseket,	A családsegítő szolgálat és a hivatal munkatársainak részvétele szükséges	kapcsolatrendszer fenntartása	nem releváns

									akiknek szükségük van bármilyen segítségre; csökken azon idősek száma, akik nem tudják magukat ellátni			
2	Időskorúak ellátását biztosító otthon létrehozása, az átmeneti időszakra egyéb települések idősotthonaival együttműködés kialakítása	A településen nem áll rendelkezésre olyan időseket fogadó intézmény, amely az önmagukat ellátni már nem képes idősebb korosztály tagjait fogadni tudja	Idősek otthona kialakítása, a kialakításig egyéb települések ilyen intézményeivel kapcsolatfelvétel, együttműködés kialakítása, amely lehetővé teszi egy-egy a településen élő időskorú elhelyezését	nem releváns	nem releváns	Idősotthon létesítéséhez szükséges források megteremtése érdekében pályázatok folyamatos nyomon követése, időseket ellátó intézmények megkeresése a probléma megoldásához szükséges együttműködés kialakítása érdekében	hivatal munkatársai, Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat intézményvezető	2027.12.31.	Megteremteni az időskorú, szociálisan rászoruló lakosok elhelyezését arra az időszakra, amelyben önmagát már megfelelő módon ellátni nem képes	A családsegítő szolgálat és a hivatal munkatársainak részvétele, együttműködése szükséges, pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás	Pályázati források figyelemmel kísérése, kapcsolatrendszer kialakítása, fenntartása	nem releváns

3	Kulturális igények felmérése	Nem rendelkezünk információval arról, hogy milyen kulturális programokra, tudásra van szüksége, igénye az idősebb korosztálynak	Feltérképezni azon kulturális lehetőségeket, amelyeken az idősek szívesen részt vennének; feltérképezni, hogy milyen tudásra, információra van szükségük	nem releváns	nem releváns	Kapcsolatfelvétel a nyugdíjas klubokkal, a hagyományőrző csoportokkal, igények felmérése, a támogató programok lehetőségének megvizsgálása	Művelődési Ház intézményvezető	2027. 12. 31.	Több résztvevő a kulturális eseményeken, az idősebb korosztály tudásának (pl. informatikai) növekedése	A hivatal munkatársainak és a nyugdíjas klubok tagjainak részvétele szükséges	Az idősek kulturális eseményeken való részvétele	nem releváns
4	Idősebb korosztály védelme a potenciális csalásokkal szemben	Az idős emberek gyakran válnak csalók célpontjaivá	Csökkenteni az ilyen érintettségű esetek számát	Bűnmegelőzési koncepció	nem releváns	A településen működő polgárőrség és lehetőség szerint a rendőrség bevonásával tájékoztató anyagok készítése, közzététele, előadások tartása, esetlegesen "forródrót" létrehozása	Polgármester, Polgárőrség vezetője	2027. 12. 31.	Csalók áldozataivá váló idősek számának csökkenése	Az Önkormányzat és a polgárőrség tagjainak együttműködése szükséges, pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás	Az együttműködés folyamatos fenntartása.	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékossággal élő gyermekek ellátása	A fogyatékossággal élő gyermekeket, családokat a napi életvitelben, problémák megoldásában nem tudjuk támogatni	Növelni a fogyatékossággal élő gyermekek támogatását	nem releváns	nem releváns	Növelni a fogyatékossággal élő gyermekek, családok támogatását. Annak ellenére, hogy nem kötelező feladatellátás, meg kell találni azokat a lehetőségeket, amelyek révén a fogyatékossággal élő gyermekeket (családokat) támogatni tudjuk.	képviselő-testület	2027. 12. 31.	fogyatékossággal élő gyermekek ellátottsága	költségvetési fedezet biztosítása (saját és/vagy pályázati forrás)	költségvetési fedezet biztosítása	nem releváns
2	Fogyatékossággal élők ellátási lehetőségeinek bővítése, az ellátás infrastrukturális igényeinek	Megközelíthetetlenség, infrastruktúra (pl. közvilágítás, útburkolat stb.) hiánya	Fogyatékossággal élők ellátási lehetőségeinek bővítése, az ellátás infrastrukturális igényeinek megteremtése	nem releváns	nem releváns	Fogyatékossággal élők ellátási lehetőségeinek bővítése, az ellátás infrastrukturális igényeinek megteremtése	képviselő-testület	2027. 12. 31.	fogyatékossággal élők ellátottságának bővülése	költségvetési fedezet biztosítása (saját és/vagy pályázati forrás)	költségvetési fedezet biztosítása	nem releváns

	megteremtése											
3	Tájékoztatás az ellátásokról	Nem rendelkezünk adatokkal arról, hogy a fogyatékossággal élők megkapnak-e minden információt ahhoz, hogy a számukra biztosított ellátásokat megkaphassák	A fogyatékossággal élők által igényelhető ellátásokról tájékoztatók készítése, így megismerik a számukra adható támogatások rendszerét	nem releváns	nem releváns	A fogyatékossággal élők által igényelhető ellátásokról tájékoztatók készítése, azok hozzáférhetővé tétele a hivatal, a családsegítő szolgálat épületében, továbbá a honlapon.	jegyző, Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat intézményvezető	2027. 12. 31.	A fogyatékosság élők anyagi helyzetének stabilizálódása	Az önkormányzat, a családsegítő szolgálat és civil szervezetek bevonása, anyagi forrás biztosítása a tájékoztatók elkészítéséhez (papír alapú)	folyamatos tájékoztató rendszer működtetése	nem releváns
4	Akadálymentes honlap	Az önkormányzat honlapja jelenleg nem érhető el akadálymentes verzióban	Akadálymentes honlap létrehozása	nem releváns	nem releváns	Az önkormányzat honlapja akadálymentes verziójának megteremtése a célcsoport megfelelő tájékoztatottságának biztosítása érdekében	polgármester	2027.12.31.	hivatalos weboldal aktív látogatóinak száma	humánerőforrás	Humán erőforrás biztosítása, pénzügyi (saját és/vagy pályázati) forrás biztosítása	nem releváns

3. MEGVALÓSÍTÁS

3.1. A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

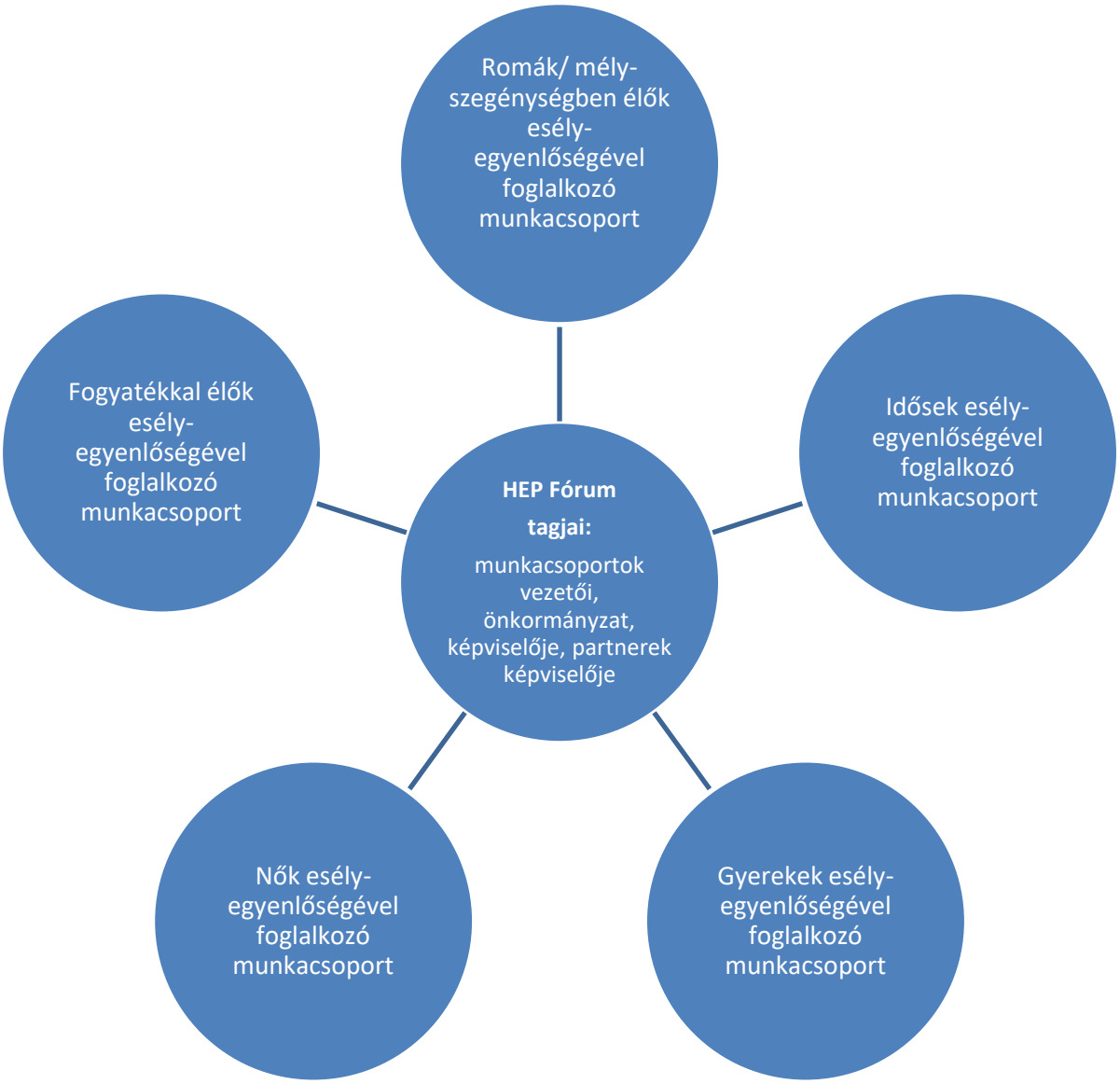
A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2. A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az HEP-ben foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.3. Monitoring és visszacsatolás

A HEP megvalósulását, végrehajtását a Humánügyi Bizottság közreműködésével a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolója alapján.

A HEP-ben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében a Humánügyi Bizottság feladatai az alábbiak:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

3.4. Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság biztosítása érdekében a Humánügyi Bizottság nyilvános ülésén tájékoztatja az érintetteket a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a HEP nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi újság áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:
A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a Humánügyi Bizottság közreműködésével a HEP Fórum megvizsgálja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatot készít annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA

I. Őrbottyán város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Őrbottyán Város Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot és a részét képző Intézkedési Tervet megvitatta és ___/2023. (IV. __.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:
–képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

Őrbottyán, 2023. _____.

.....
Szabó István Ferenc
polgármester